

ELŐFIZETÉS

MÉLYBEN:
Egy évre 24 korona
Egy hónap 2 korona

ÁRTEREKEN:
Egy évre 28 korona
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos petít sor egyszer 20 fillér
minden következőnél 16 fillér

Nyitóléc sora 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Csütörtök, május 29.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: A vikárius ur nyilatkozik.
A főrendiház ülése.
Az Alldeutschek Magyarországon.
Egy tagosítás bonyodalmai.
Az aradmegyei kórház új vezető orvosa.
Döntés a kvóta ügyében.
A lovászfiú bosszúja.
A csongrádi mandátum.
A realisták majálisa.
Ipari és kereskedelmi élet.
Vasuti tolvajok a soborsini állomáson.
A számtanácsos daréruhában.
Kapuzáró az iskolákban.
Betérés a városi kávéházban.
Konstantinápoly Aradon.
Realisták majálisa.
Pörköltből — pörköltiség.
Humbertné milliói.
Tárca: Egy asszonyért. Irta: Tutsekne-Bexheft L.
Regény-Csarnok: A fehér hattyú. Irta: Catulle Mendés.

A vikárius ur nyilatkozik.

Arad, május 28.

Mangra Vazul nagyváradai vikárius és aradi püspökjelölt ur hosszabb nyilatkozatot tesz ma közzé a fővárosi lapokban. A nyilatkozatot közreadjuk mi is, de nem úgy, ahogy Mangra ur mondta *szó szerint*, hanem úgy, ahogy Mangra ur nem mondta, de az *igazság szerint* van.

A nyilatkozatnak így kellett volna megessnie:

— „Nyugodt lélekkel mondhatom, hogy azok a vádak, melyek ellenem fölhangza-

nak, mind-mind csak elenyészően kevesek arra, hogy az én multbeli szereplésemet megítélni lehessen belőlük. Kétségbevonják hazafiságomat is, ugyebár? Nos ez a vád engem igen fájdalmasan érint. Mert egész életemben úgy tanultam és úgy tanítottam, hogy *ez az országrész, melyben jelenleg is lakom, egész a Tisza folyóig, tulajdonképpen Romániához tartozik.* Nagyon fájna tehát, ha azt tételeznék föl rólam, hogy én rossz nazafi vagyok.

Meggyőződést szerezhetett arról mindenki, hogy a magyar állameszme ismeretlen fogalom előttem, és minden igyekezetem arra irányul évek óta, hogy hivatásomnak a császár iránti hűségben, és a magyar állam törvényeinek lábba tiprásában élő példaképe legyek. Én azt a célt szolgálom, hogy a magyarság és a románság egymást kölcsönösen félreértse, és egymással testvériségben, és szeretetben ne éljen egy pillanatig sem.

Elküldtem Bécsbe néhány honfitársamat egy szépen megszerkesztett memorandummal, s rámfogták, hogy hazaáruló vagyok. A bécsi deputáció tagjait fogházba vetették, s mivel én kibujtam a bajból, rám fogták, hogy félenk bujtogató vagyok, aki másokat bajbakeverek, de a saját bőrömrre vigyázok. Aradon magyarellenes tüntetéseket rendeztem, s számtalan esetben együtt szőttük a csetlő Rátiuval, Lukáciuval.

És én mégis bizom a magyar közvélemény bárgyuságában, és nem restellem föl-

tételezni a magyar kormányról, hogy szankcionálja a püspökségre való törekvésemet. Egyébként az ellenem emelt vádak nagy részét nem is tekinthetem a közvélemény kifejezésének. Mert hiszen jól tudja mindenki, hogy a vádak magyar újságokban jelentek meg, holott a közvélemény, általános tudat szerint, csak a román lapokban szokott megnyilatkozni. Egyéb mondanivalóm nincs; hiszem, hogy nem értettek félre.”

Ha Mangra ur ilyen nyilatkozatot tett volna, akkor ugyan megeshetett volna vele, hogy a budapesti lapok nem adnak helyet a vikárius urral folytatott „beszélgetésnek”, de azért Mangra ur még se lett volna vesztes, mert a magyarországi románság előtt megmaradt volna számára a következetes és őszinte ember prestige, s nem tartanak hitehagyott alkalmazkodónak, aki letagadja multját egy püspöki talárért.

..... Aradon a Fejsze-utca mentén zajtalanul, csendesesen raknak köre követ egy szép nagy teleken. Mire betakarják a nyári termést, leszűrik a hegyalja levét, s eljön az ősz: készen fog állani a *Casa Nationala*. Ez a ház a román közművelődés hajléka lesz Aradon.

Ne adj isten, hogy ezt a házat Mangra Vazul avassa fel!

A közművelődés hajléka hamar levetné akkor a kulturális jelleget s lenne förtelmes büntetzkévé a nemzetiségi agyarkodásoknak; vakondok gödre a gyűlölet-

TARCA

Egy asszonyért.

Irta: Tutsekne-Bexheft Lilly.

— Vendégem érkezik holnap, — mondja örömmel Irén. Sápadt, finom arcán sajtósárga, ragyogó derű ömlik el. — A nővérem, Somlainé jön fel Pestre. Itt marad nálam.

A férfi nyugodtan, mozdulatlanul ült a károsszékekben és egykedvűen nézett ki a ködös utcára.

— Azt hittem, erre a hírre maga is örülni fog. Hisz annyit emlegettem Hermin! Mi lehet hát?

— Semmi, Irén. Csak arra gondoltam, hogy ezután kevesebb időt fog nekem szentelni. Valahányszor eljövök magához, itt lesz más is, egy harmadik, egy idegen, aki fölzavarja a maga kedves otthonának meghitt csendjét.

A leánynak jól esett ez a beszéd. Valami melegség áradt belőle, ami új és ismeretlen volt a szomorú leány előtt. Ez a baráti vonzalom az egyetlen fénysugára az ő egyhangú életének. Mióta kinevezték tanítónőnek a nagy idegen városba, csak ez az egyetlen ember közlekedett hozzá igazi rokonszenvvel. Török Miklós, a zárkózott természetű, rideg agglégény mind gyakrabban eljárt hozzá, most már megszokták egymást, és eltöltik együtt a hosszú, őszi délutánokat.

— Hermin vig és jókedvű, ő csak életet,

örömet hoz majd közénk, — mondja csendes mosolyival Irén.

Somlainé, amióta férje meghalt, az anyja házána él. Valahol a vidéken, egy csinos kis városban, földszintes, kertes házában. Akkor busult is egy kicsit. De aztán fölcsillant a lelkében a szilaj életkedv megint.

Hogy Irén miért szakadt el öt éve immár a közös otthonától? Egyszerű ok van. Az anyjuk újra férjhez ment, s a vig, bohémkedélyű mostohaapja sohasem szerette őt. Hermin, az más. Ő vele mulat és kacag, vele járja végig a megye minden bálját. Néhányezer forintja maradt a férje után, azt költi most. És nem gondol tovább, könnyelműen, boldogan él.

Irén sohasem tudta megérteni ezt. Eljött inkább. Nem tudta elnézni az apa pazarlását, az anya gyöngeségét, Hermin apró csinyjeit. Irtózott az adósságoztól. Inkább szembeszállt a nagy, idegen világgal és csendes, nyugalmas fészket rakott magának itt, a főváros elrejtett zugában. De azért mégis örül most, hogy Hermin eljön hozzá, noha oka van ennek is és ez az ok némi gondot okoz a komoly, érzékeny lelkű leánynak.

Török felállt. Az ő hangjára eszmél fel egyszerre Irén.

— Holnap eljön? — kérdi hirtelenül.

— Lássá, eddig nem hívott soha. Viszontlátásra! Ennyit mondott csak. Hisz olyan természetes volt, hogy eljövök megint. Most minden másképp lesz.

— Ugyan, ne rontsa el a kedvemet, Miklós. Kérem, jöjjön el, úgy mint eddig.

A férfi lehajol kissé, hogy az esti szürkületben tisztábban lássa a lány vonásait. Valami szokatlan érzés vibrál a szívében.

— Majd aztán, ha a nővére elment, ugye, másról is beszélünk, Irén?

Olyan furcsán mondta ezt. A leánynak arcába szökik a vér s a férfi megszorítja még egyszer a kezét, bucsuzásul. Aztán! Mennyi ígret, mennyi üdvösség! Szinte szédül a káprázatos, fényteli gondolatra. Hát az ő életében is felvillan még egyszer a boldogság aranyos sugára? Holott eddig soha senki se szerette őt. Gyermekkorában sem. Akkor is Hermin volt a szülői ház szemfényve. S aztán mindenki neki udvarolt. Mert szép volt és bájos, és tudott tetszeni. De most, hogy erre gondol, semmi keserűség se támad a lelkében. — Miért irigyelné Hermin? A multat el lehet temetni, ha édes, csábos jövő mosolyog felénk...

Hermin. Igaz! Ujra előveszi Irén az anyja levelét. Arca elborult megint, amint a kuszált sorokat olvassa.

„Nem maradhat itt. Elküldöm hozzád. Az egész város csak róluk beszél. Gácsy Zoltán valósággal üldöz bennünket. Elhanyagolja a feleségét, a gyermekeit. S én hiába mondom Herminnek, hogy feleséges emberrel ne udvaroltasson magának, — ő csak nevet rajta. Sőt attól félek, hogy ez a vad szenvedély, ami a férfi szemében felcikázik, ha Hermin meglátja, őt is megszedíti.”

nek; és dicsfényvel körülvezett temploma a hazaárulásnak.

Román nemzetiségű magyarok, jól vigyázzatok, hogy ne Mangra Vasul püspök szentelje fel azt a házat!

* *

Petició a zirci mandátum ellen. Zircről táviratezzák: Az itteni szabadelvű párt petícióval támadja meg Udvary néppárti képviselő mandátumát nagymérvű etetés-ítatás, vesztegetés és terrorizálás miatt.

A főrendiház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 28.

A főrendiház ma folytatta a költségvetés tárgyalását kevesebb főrend, mégis nagyobb érdeklődés mellett, a mit a szónokok személye idézett elő.

Elsőbb Széchenyi Béla gróf koronaőr szólt fel nagy figyelem mellett. Folyékonyan, lendülettel beszélt, a Rába-szabályozásról s ha maga a tárgy csak keveseket is érdekelt, mindenki szívesen hallgatta a nagy Széchenyi István fiának beszédét. De a legszivesebben két szépséges asszony: a Széchenyi leányai Hanna és Alice grófnők, a kik ma is elsőnek jelentek meg a főrendi karzaton a cher papa meghallgatására.

Egy Fejérváryhoz hasonló daliás termetű ur, Cziráky gróf beszélt azután, majd egy fehér taláros, fiatalos szimpatikus pap: a jászói prépost.

A karzatokat különben szokatlanul sok szép hölgy lepte el; csupa nyíló tavaszi rózsák. A miniszterek szíves örömet tekintgettek körül.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök Csáky Albin gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Darányi Ignác, Wlassics Gyula és Fejérváry Géza báró miniszterek. A tegnapi ülés jegyzőkönyvét hitelesítik. Következett a költségvetés tárgyalásának folytatása.

A költségvetés.

Gróf Széchenyi Béla első sorban kijelenti, hogy a költségvetést általánosságban elfogadja.

Csupán a földmivelési kormány tárcájához tartozó némely ügygel akar foglalkozni. Felszólalásának egyetlen célja, hogy felhívja a földmivelési kormány figyelmét a Rábaszabályozásra és a Fertő lecsapolására. A szabályozásra 6 év volt kikötve és már 10 év múlt el anélkül, hogy a Rába szabályozva volna. A költségek annyira felszaporodtak, hogy az érdekeltség a tönk szélére jutott. Egyáltalán rendkívül szomorúak az ártéri viszonyok. A Rábaszabályozás államosítását kéri, mert a költségeket ráerős-akolták az érdekeltségre. A Fertő fenntartását is óhajtja, mert e tóra az ottani gazdasági viszonyoknál fogva szükség van. Hosszabban vázolja a Rába szabályozásának történetét, kiemeli a gyors szabályozás szükségét. Tudja, hogy nem a mai kormány az oka a bajoknak, de a mai kormányt arra kéri, hogy szanálja azokat. (Élénk helyeslés.)

Gróf Cziráky Béla szintén a Rábaszabályozásról és teljesen osztja Széchenyi Béla felfogását és javaslatait és szintén a kormány jóindulatú, atyai pártfogását kéri a Fertővidék számára. A fertővidék helyzetét azonban mégsem tartja oly kétségbeejtőnek, mint azt Széchenyi feltüntette, mert kis jóakarattal könnyű segíteni a bajokon. Országos ügynek akarná tekintetni a szabályozási ügyeket, de ha már minden ily ügyet annak tekinteni nem lehet, a Rábaszabályozást államinak kimondatni kéri.

Papok és iskolák.

Takács Menyhért jászói prépost a közoktatási tárcsa kérdéséhez szól. Mindenekelőtt a népoktatási politikáról, az államosításról beszél, melyet örömmel üdvözöl, ha nem jelenti ez a politika az egyháznak és a bevett vallásfelekezeteknek háttérbe szorítását. Reméli, hogy ezen államosító politikával elérjük azt az óhajtott helyzetet, hogy minden községnek, falunak meg legyen a maga iskolája. A tanítók kérdését melegen ajánlja a kultuszminiszter figyelmébe, és kéri őt, hogy segítsen a tanítók siralmas helyzetén. A középiskolák reformját sürgeti. A szerzetes tanítórendekről szólva kijelenti, hogy a kultúra növekedtével ezek iskoláinak fenntartása mindig nagyobb áldozatokat igényel, úgy hogy a szerzetes tanítórendek is kénytelenek lesznek állami segélyért folyamodni.

Azt fejtegeti, hogy az iskolákban túlterhelés van. A gyermek több mint 8 órát tölt el naponta szellemi munkában, holott nincs tisztviselő, aki naponként 8 órát dolgoznék. A kereskedelmi miniszter figyelmét felhívja a felekezeti tanítók és tanárok ama méltány s kérésének teljesítésére, hogy vasuti kedvezményt

nyerjenek. Az egyetemi oktatás reformját szükségesnek tartja. Szilárd meggyőződése, hogy az egyetem a mai rendszer mellett sokáig nem maradhat. Decentralizálni kell az egyetemet, vidéki csonka egyetemeket kell állítani, s akkor segítve lesz az egyetemi oktatás mizériáin. A kormány iránt bizalommal viseltetik, azért a költségvetést elfogadja.

Zichy-Nándor gróf Wlassics miniszterrel szemben az egyetem katolikus jellegét vitatja. Végzetes hibának tartja, hogy a katolikus lakosság szemben találja magát a törvényhozással. Nagy szerencsétlenségnek tartja a nemzetiségekkel szemben követelt politikát. Minálunk általában csak látszatra dolgozunk, hia nemzet vagyunk és könnyen lobbánkok, de mélyreható dolgokra nem vagyunk képesek. A budgetet ma megbírálni nem lehet, mert már egy fél éve terjesztették be a budgetet és az a jelen állapotnak nem felel meg.

A jászói prépost — agylátszik — nem bízik a katolikus autonómia létesítésében, mert az ő kívánságai mind benne foglaltatnának a katolikus autonómiában. A népoktatás államosításával megbénítják a felekezeteket és miután általában nincs megelégedve a kormány ténykedésével, a költségvetést nem fogadja el.

Elnök a vitát bezárja.

A miniszterelnök.

Széll Kálmán miniszterelnök kijelenti, hogy a vita nem igen tartalmazott politikai vonatkozású kijelentéseket. A kormány ellen felhozott támadások sem politikai jellegűek, inkább általánosak. Zichy-Nándor gróf szavaira reflektál. Kijelenti, hogy az az ő felfogása, miszerint egy állam vallás-erkölcsi alap nélkül fel nem épülhet és fenn nem állhat. Zichy-Nándor gróf azt hozta fel, hogy a kormány intézkedéseiből hiányzik az ész, értelem, erő és igazság. Szóló utal az Ausztria és Magyarország közt fennforgó gazdasági kérdések tárgyalására, melyekben a kormány értelemmel, ésszel kereste és keresi az igazságot és erővel igyekszik érvényesíteni az ország minden érdekét, ami azt mutatja, hogy ész, értelem erő- és igazság vezet a kormányt minden lépésében. Zichy-Nándor azt mondja, hogy a költségvetés nem adja hűképét az ország állapotának, mert $\frac{3}{4}$ évvel ezelőtt készült. Elismeri, hogy hosszú ideig tárgyalta a költségvetést a képviselőház és ezt nem is tartja helyesnek, ezért intézkedni fog az iránt, hogy a szólásszabadság minden korlátozása nélkül megrövidíttessék a költségvetés tárgyalása. Nagy hibának tartja, hogy Zichy indokolás nélkül ítélte el a nemzetiségi politikát. Ez félreértésekre ad majd alkalmat. Ő ma-

Irén megborzad a szörnyű gondolatra. Micsoda örvényei vannak az életnek. S ezt a könnyelmű, bohó asszonykát meg kell menteni a romlástól. A nagy veszélyt, úgy látszik, nem is sejti még Hermin...

Tényleg. A szép, ifju özvegyasszony sokkal nagyobb örömmel kapott a pesti utazás eszméjén, semhogy őszinteségén gyanakodni lehetne. Olyan lázasan készült rá, olyan lelkesedéssel beszélt róla, hogy az édesanya nyugodtan, gondtalanul bocsáthatja utnak a tényes, lármával, éllettelt főtáras felé, ahol a legjobb kezek között lesz. Hiszen Irén egy pillanatra se fogja egyedül hagyni. Csakugyan a pályaudvaron várt Irén nővére, és gyors, könnyű léptekkel siet elébe, amint a mosolygós ajku szép asszonyt a kupé ajtajában megpillantja.

— Végre látuk, Irén! Rossz lány, sohasem jössz haza. Nos, egyhamar nem fogsz tőlem megszabadulni.

Aztán átöleli hevesen szokott szeles, élénk modorában és karon fogva sietnek ki az utcára, az emberek közé. Hermin százféle dologról beszél. Mikor pedig átlépi a kis lakás küszöbét, meglepetve kiált fel:

— Milyen szép nálad minden, Irén!

Az első pillanatban meg se látta a szoba háttérében azt a sötét alakot, aki most megmozdul, aki a várt reájuk, kedvetlenül.

De azért gyorsan megbarátkoznak egymással Török Miklós és Somlayné. Hangos lett a ház a vig asszony édes kacajától. A régi csend, a régi nyugalom eltűnt, a levegőt villami izzó ragyogás tölti el, és minden pillanatnak megvannak a maga csábos, bűvös hangulatai. Hiába próbált bosszankodni a változáson Török. Mint ha ő is megifjodna inkább, vig és jobb kedvű

lesz, s ő maga áll elől a legkalandosabb tervekkel.

— Holnap színházba megyünk. Jó lesz, Hermin? Aztán együtt vacsorázunk valahol.

Irén tesz néha valami gyöngye ellenvetést. De aztán velük megy mégis. Fáradtan, fásultan hallgatja a csicsergő asszonyka bohó fecsegését.

— A Margitszigetet is megnézhetnők. Ilyenkor, hideg, zuzmarás őszi napokon valami sejtelmes varázsa van, s az ember szinte úgy érzi, hogy elátkozott tündérvilágba tévedt.

Hermin nevet ezen. Aztán az utcákat róják végig. Minden szép, új háznak megörül az asszony. Megállna minden kirakat előtt.

— Gyerek vagy, Hermin — mondja néha Irén. De aztán hallgat. Azért jött föl Pestre. Hadd lelje örömet.

Bár ez így nem mehet tovább. Török Miklós elárasztja figyelmével Hermint. Minden szava, minden tekintete, minden gondolata neki szól. S ezt nem tudja elnézni Irén. Napok óta, heteken át motoszkál agyában valami halvány, derengő gyanu. Hogy ez a férfi s ez az asszony kijátszák őt, megrabolják csöndes boldogságát, nyomorulttá, szerencsétlenné teszik. Mi jogon? Miért? Nem nyújtotta-e minden örömet Herminnek az élet? Nem őt halmozta el minden jóval?

Hermin úgy se tudná boldoggá tenni Miklóst. S a férfi, ha nem látná, ha nem hallaná a kacagó hangját, elfelejtené hamar és megtérne hozzá. Aztán újra szeretni fogja őt. Hisz azt mondta, hogy „ugy-e, másról is beszélünk majd ha nővére elutazott, Irén?” Hát utazzon el. Álmatlan éjszakákon, hosszú, üres napokon keresztül eszen tőpreng a leány. Fáj neki az asz-

szony kacagása, a férfi csengő hangja; hisz egyik sem neki szól.

Tudja ezt. És aztán az anyja, úgy látszik, tulságos sötéten látott. Hermin nem is emlegeti Gácsy Zoltánt. Hermin boldog és elégedett. Könnyű neki. Ej, hát miért ne tisztázza végre a helyzetet? Miért ne beszéljen őszintén vele? Miért ne mondja meg, hogy utban van itt, hogy menjen haza és ne akarja elvenni tőle utoisó reményeit is?

Igen, ezt meg fogja mondani. Hermin duzogni fog talán, de aztán elmegy és minden jó lesz megint. Szólni fog. Ma még. A nagy elhatározás megnyugtatta kissé. Kipirult arccal siet haza az iskolából, sőt annyi időt se vesz magának, hogy az előszobában kalapját, kabátját letegye.

Aztán meglepetten, hirtelen megáll Idegen hangot hallott odabent. Tisztán kiveszi most a szavakat is.

— Hát elszökött előlem, Hermin? Hiába pedig! Tudhatta volna jól, hogy a világ végén is fölkeresem. Milyen szép maga. Milyen édes. Ugy-e, nem haragszik reám? De nem tudok úgy élni, hogy magát ne lássam. Inkább meghalok.

Sohasem hallott ilyen beszédet Irén. Szinte megkövülve hallgatja.

— Ne nevéssen rajtam, szép asszony. Nem tudja még, micsoda hatalmakat szabadított föl a lelkemben könnyelműen. De meg fogja látni, hogy ezek a hatalmak erősebbek magánál, elsöprik, elnyelik magát.

Halálos rémülettel sápad el a leány arca odakint. Aztán benyit s az asszony zavart arcán, a férfi sötét, villámzó szemében egyszerre föltámadni látja a félig elfeledt veszedelmeket.

gyar államot akar és a nemzetiségekkel igazságosan, törvényszerint jár el. Kéri a budget elfogadását.

Darányi Ignác földművelésügyi miniszter a Bábaszabályozásra nézve ad több felvilágosítást. Mielőtt intézkednék, ő maga személyesen fogja bejárni a Rába és a Fertő vidékét és az érdekeltség meghallgatásával intézkedik.

Vidéki egyetemek.

Wlassics Gyula az elhangzott beszédekre válaszolva megjegyzi, hogy az állami iskolákban a vallás-erkölcsi nevelésre nagyobb gondot fordítanak, mint a felekezeti iskolákban. Az egyetemre vonatkozólag elhangzott felszólalásokra kijelenti, hogy hatalmas vidéki gócpontokat akar létesíteni és a jogakadémiák felkarolása útján véli megteremthetőnek a vidéki egyetemeket.

Ezután a költségvetést általánosságban elfogadták.

A részletes tárgyalás során a közegészségügy tételénél

Müller Kálmán dr. a közegészségügy államosítását sürgeti.

Korányi Frigyes dr. a gyermekhalandóság és a tüdővész terjedése ellen kér hathatós intézkedéseket.

Ezután a költségvetést részletekben is elfogadták.

TÁVIRATOK.

Az osztrák miniszterek utazása.

Bécs, május 28. Körber miniszterelnök. Böhm-Bawerk és báró Call miniszterek ma reggel Budapestről visszaérkeztek.

Miniszterválság Spanyolországban.

Madrid, május 28. A tegnapi minisztertanácsban Canalejas földművelésügyi miniszter azt hangoztatta, hogy a kamarákat össze kell hívni a szociális kérdések tárgyalására. Mint-hogy sem Sagasta miniszterelnököt, sem a többi minisztereket ennek szükségességéről nem tudta meggyőzni, beadta lemondását. Erre a többi miniszter is rendelkezésére bocsátotta állását a miniszterelnöknek, hogy megkönnyítsék a válság megoldását.

A bur háború.

London, május 28. A Times-nak jelentik Pretóriából, hogy tegnap a Hindou-féle (?) kommandó egész legénysége, összesen 81 ember megadta magát.

Nagyon röviden és ridegen beszél velük. Gácsytól a feleségéről, a gyermekeiről kérdezősködik.

— Mikor utazik vissza? — kérdi szigoruan. — Ma este, ugyebár? Azt izenem a feleségnek, hogy jobban vigyázzon magára! — mondja némi gunnyal és erőltetetten mosolyog.

A vendég is megérzi nyomban, hogy szívós, erős ellenségre talált. Hogy itt meg kell hátrálnia.

Feláll Aztán mikor elment, nővérehez fordul Irén.

— Szereted?

Milyen metszően hangzott ez a szó!

— Nem. Dehogyan.

A szőnyegen hideg, vékony napsugár táncol végig. Az asszony elgondolkozva néz az ajtóra, mintha azt várná, hogy a férfi mégis visszajön. Halkan szólal meg, mintha magához beszélne.

— Nem szeretem. Világosan érzem ezt. De a közelében valami kábító mámor fog el mindig. Valami lázongó tűz fut végig az idegeimen. Az ilyen érzéseknek nem lehet parancsolni, Irén. Te lány vagy. Te nem érted ezt.

Nem. O nem érti. Kemény szigorral itél az ilyen gyengeségek felett.

— Könnyelmű, felületlen, léha ember, aki elhanyagolja a feleségét és minden csinos asszony szemében kész a menyországot feltalálni.

Hermin nem felel, nem ellenkezik. Meghuzódik a díván puha sarkában és lecsukja nagy, sötét szeméit. Nem is beszélnek többet erről. Ki hinné, hogy a lány mégis egyre az édesanyja intésére gondol, és tanácstalanul, tehetetlenül vergődik a felelősség súlya alatt?

Az Aldeutschok Magyarországon.

Arad, május 28.

Nincs türelmesebb nép a magyarnál, különösen ami a nemzetiségeket illeti.

Mennyire különbözünk e tekintben más országoktól! Mily nagy és vehemens módon utasítanak vissza nemcsak Németországban, de például a kis Balkán-államokban is, ha idegen nemzetek fiai egyenesen az illető állam nemzeti törekvései ellen irányuló harcokat folytatnának!

Igen, a kis Balkán-államok népei, bármily kevesen is vannak valamely országban, önálló nemzeti életet élnek. Maguk közt vannak, függetlenek; ideáljait szabadon kultiválhatják, nyelvüket művelhetik és védelmezhetik. Kormányrendszerük szintén nemzeti alapon áll és a kormányoknak nem kell tekintettel lenniök más államok és kormányok érzékenységére.

Semmiféle „Aldeutsch“-egyesületnek nem jutna eszébe az árulkodás összes elemeivel föllépni pl. Romániában és azt mondani, hogy a német idiomot terjeszteni kell és a románok ellen üldözési politikát kell folytatni azért, mert a románok nem engedik, hogy a német nyelv felülkerekedjék abban az országban. Nagyon jól tudják, hogy minden államban, amelynek népe nemzeti életet él, a körmükre koppantanának s ha oda ilyen tendenciákkal be mernék tenni a lábukat, úgy kiporolnák őket, hogy meg sem állnának, amíg az ország határára nem érnének.

A magyarban a nemzeti élet ujjáébredése óta szintén föltámadt az az érzés, hogy nemzeti eszményeit védelmezni kell, de azért még messze vagyunk attól, hogy úgy megvédelmezzük azokat, amint kellene.

Ahoz még nagyon is türelmesek vagyunk. És a pángermán politika csakugyan butább és tolaodóbb még a pánszláv politikánál is.

Csak nemrég történt, hogy az „Aldeutsch“-egyesület ugynevezett kulturmisszióval kirándulást tervezett Magyarországra. Itt, köztünk akarták a német tolaodó politikát terjeszteni a magyar eszme rovására és kárára.

Szerencsére akkor felbuzdult a magyar-

ságban az erély és oly módon utasítottuk vissza a törekvést, hogy kénytelenek voltak a német tolaodók és terpeszkedők lemondani a „kulturmisszion“-nai egybekötött kirándulásról.

Arról lemondtak, de arról nem, hogy agitációjukat folytatni fogják ebben az országban. Erintkezésbe léptek a magyarországi németekkel, de különösen az erdélyi szászokkal a mit nyílt propagandával nem tudtak elérni, azt titkos lázitással akarták elérni.

A német császár, aki, mert saját nemzeti ideáljait tiszteletben tartja, egyszersmind tiszteli más, de különösen a magyar nemzet érdekeit, lefujta ezt a szemérmetlen törekvést. Olyan beszédet mondott, amely az „Aldeutsch“-egyesületet kiábrándíthatta volna, ha ugyan a német sovinizmus egyáltalában képes kiábrándulni, legalább annyiban, hogy a maga területére szorítkoznék.

Ez hideg tuss volt, amelyet az „Aldeutsch“-ok kaptak és sehogysem akarták elhinni, hogy a német császár az, aki azt állítja, hogy a magyar állampolgárokat nem szabad saját hazájukban megtámadni nemzeti érzületeikben.

Ime, az „Aldeutsch“-ok Eisenach-ban gyűlést tartottak, a melyben egyenesen a német birodalmi kormányt szólítják föl, hogy szabaddítsa föl a „Magyarországban élő német testvéreket“ a magyarok „igája“ alól. Egyben apokrifnek mondják a német császár nyilatkozatát és kívánják, hogy a német császár önmagát dezavualja és mondja ki, hogy azt a bizonyos nyilatkozatot nem tette. Követelik pedig a német kulturának Magyarországon való terjesztését.

Mindez hagyján volna, ha az Eisenachban gyűlésező nagynémetek közt nem lett volna jelen egy magyarországi szász német lelkész (Obert a neve), a ki a magyarországi szászok nevében egy követ fujt az „Aldeutsch“-okkal.

Ez az, a mi a magyarok hihetetlen türelmét és bűnös passzivitását jellemzi. Mikor fogjuk a védelem eszközeit igénybe venni a bakk-szászok ellen, a kik századokon át eszik a magyar kegyeret és élvezik a magyar törvények védelmét?

Kinek szóljon?

Most már nem mehet haza Hermin. Itt kell tartani mindenáron. A cselédnek meg-hagyja, hogy ezt az idegen urat be ne eressze többé. De istenem, mi lesz ebből? Ha még-is találkozunk? Másutt? Tűrheterlen gondolat ez.

Miklós! Igen, ő talán tud segíteni. Ő az egyetlen, akinek elmondhat mindent, akit tanácsával támogatni fogja őt. Egész haditervet eszelt ki. Akkor hivatta el Török Miklóst, mikor Hermin nem volt otthon.

— Baj van? — kérdezte Török nyugtalanul.

— Baj, igen. — Egy pillanatra mégis elhallgatott. Hátha jobb lenne nem szólni semmit? De aztán mégis elmond mindent.

— Hermin gyöngé, ingadozó teremtés. Minden befolyásra hajlik. A rosszra is.

Török Miklós izgatottan jár föl s alá. Szokatlan indulatok lázonganak benne. Meg kell védeni ezt a bájos, gyöngé asszonyt; meg kell óvni az élet viharaitól. Izzó harag fogja el az idegen iránt. Mi joggal szereti Hermint? Ha nős ember, ha családja van? Alávalóság ez. Aztán megdöbbenve hőkken vissza a saját gondolataitól. Féltékeny lenne rá? Vajjon szereti Hermint?

— Meg fogjuk védelmezni, maga is ezt akarja, ugyebár? — mondja éles, sziszegő hangon.

Irén ránéz, merőn, hosszan s úgy érzi, a lelkében olvas most. Ugy látja, hogy a saját boldogságát ásta alá.

— Es én?! — fakadt ki vadul.

Miklós nem érti meg egészen.

— Maga jó leány, derék leány, okos leány

Irén. Segíteni fog nekem. Még magam se tudom, mit teszünk. De teszünk valamit.

Forrongó chaos ég az agyában. Mintha két sötét szem tekintetét érezné egyre, igézőn, s a suttogó, lágy hangot hallaná.

— Majd holnap. Holnap. Addig kitalálunk valamit.

Aztán elrohan. Fulasztó itt a szobában a levegő.

Irén összetörve, reménytelenül tekint utána. Belepillantott a férfi lelkébe, — s ime, a végzet utóleri megint. Megint ő mondjon le. Megint Herminért. Dac és harag ébred a szívében. Nem. Soha.

Es mégis, mégis érzi, hogy hiába minden, hogy a férfit elvesztette már.

Azt mondta: holnap. Most még sejtí csak, hogy az asszony drága, szent neki, de holnap tudni fogja már. Es aztán el fog jönni megint, és ő fogja elvenni Hermint . . .

Csengetnek. A levélhordó jött csak. Han-nyagul, fásultan tépi fel a boritékot Irén. Az anyja irt. Nyugtalanokodik. Megtudta, hogy Gácsy Pestre utazott. Ez az ember mindenre képes. — Vigyázz a lányomra, jól vigyázz — ez az intés cseng ki a levél minden szavából.

Fájdalmas, keserű mosolylyal ajkán morszolja össze a leány a finom, fehér papirost. Néhány percig még küzködik magával. Aztán megírja ő is a feleletet.

— Nyugodt lehetsz, anyám. Hermin férjhez fog menni Török Miklóshoz, aki talpig derék ember, erős és szigorú, féken tudja tartani az asszony csapongó hajlamait . . .

Türellemmel és elnézéssel már célhoz érni ebben az országban nem lehet. Meg kell mutatni, hogy itt csak egy dolognak, egy eszmének van jogosultsága: a magyar nemzeti állameszmének és pusztulnia kell mindannak, a mi ezzel szembe fordul.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Csütörtök: Délután: A király házasodik. vigjáték. Este: Rip van Winkle, operette. (Páros bérlet.)
Péntek: Szünet.
Szombat: Balatonirege, színmű. (A nyári színház megnyitása.)

* **Ifjúsági előadás.** Ma délután volt az aradi színházban a második ifjúsági előadás, melynek szerfölött lelkes közönségét apró iskolás-gyermek képezték, és pedig lányok, mert a mult-kori előadás a fiuké volt. Száz meg száz babaarc mosolygott le a páholyokból a színpad felé, ahol a színészek *Liliomfi* előadásával mulattatták az apró közönséget. Persze volt kacagás és taps annyi, hogy csak úgy rengett bele a nézőtér. S a gyermekesereg jó kritikusként bizonyult, mert a szereplők kivétel nélkül igen jól játszottak. Az előadáshoz *Somogyi Gyula* dr. tanár tartott magyarázó fölolvasást. A következő ifjúsági előadás két hét múlva lesz.

* **A nyári színház jegyeit** a mint tavaly, az idén is a téli színház nappali pénztárában árusítják és pedig mindig egy nappal előbb, reggel 9-től 12-ig és 3-tól 5-ig. Este 7 órától kezdve azonban nyári színház pénztárában. Az előadások kezdete az esti előadás 7 és fél óra-kor, a délutáni 3 és fél órakor kezdődik.

* **A Nemzeti Szalon kiállítása Aradon.** Az aradi képzőművészeti társaság meghívására a Nemzeti Szalon, mint már megirtuk, az idén is rendez kiállítást Aradon. A kiállítás élén *Csák Cirják*, a társaság igazgatója, *Urbán Iván* főispán és *Institóris Kálmán* polgármester állanak. Az aradi kiállításon 255 képet állít ki a Szalon, amelyben képviselve vannak az összes jónévű festők. A kiállítás helyiségét a polgármester bocsátotta a vezetőség rendelkezésére. A kiállítás rendezését július 1-én kezdik meg *Ernst Lajos*, *Rubovich Márk* és dr. *Rózsa Miklós* titkár. A vernissage június 8-án lesz, a mely alkalomra *Vérsi József* ügyvezető alelnök is lejön Aradra. A kultuszminisztert *K. Lippich Elek* képviseli a megnyitáson.

* **A holnap délutáni előadás.** A téli színházban holnap csütörtökön lesz az utolsó délutáni előadás. Ez alkalommal *Tóth Kálmán* kitűnő történelmi vigjátéka *A király házasodik* kerül színre, *Zilahy Gyula* felléptével. A többi szereplők is ugyanazok, mint a megelőző előadásokon.

* **Az esti előadás.** Szerfölött érdekesnek ígérkezik a *Rip van Winkle* holnap esti előadása. *Lisbeth* hármasként szerepét ugyanis minden felvonásban más-más énekesnő fogja énekelni. Az első felvonásbeli *Lisbethet Parlagi Kornélia*, a második felvonásbeli *kék hegyek szellemét Z. Singhoffer Vilma* és a harmadik felvonásbeli fiatal leányt *Haller Irma* játssza. A többi szerep is mind jó kézben van.

* **Odry Lehel Pozsonyban.** *Szendrey Mihály* a pozsony-soproni szintársulat igazgatója, a mint értesülünk, szerződési ajánlatot tett *Odry Lehelnek*, a m. kir. Opera nyugalomba vonult tagjainak. *Szendrey* Odryt mint opera-énekest és operai rendezőt akarja szerződtetni.

* **Az izé.** Az énekes személyzet erősen készül *Weinberger* óriási sikert elért operettjére. *Az izé-re*. A darab a közel jövőben kerül bemutatásra.

* **Brieux új darabjai.** A „Bölcső” szerzőjét nem kedvetlenítette el az a bukás, amelyben legutóbbi darabjának, a „Petite amie” címűnek része volt. Francia újságok írják, hogy *Brieux* most három darabon is dolgozik és mind a három színre is kerül a jövő szezomban. Az *Antonie-színház* számára írja meg a „La Foi” és „Le Mansague” címűeket; míg a harmadik, amelynek címe: „La Naissance d'une ame” *Sarah Bernhardt* számára készül.

A csongrádi mandátum.

(A képviselő kihallgatása.)

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 28.

A kuria I. választási tanácsa ma folytatólag tárgyalta *Baross János* dr. mandátuma ellen beadott petíciót. Kihallgatta az önként jelentkező képviselőt arra nézve, hogy ígért-e trafik engedélyt *Takulics Imre* kereskedőnek, ha reá szavaz? A képviselő a következőket válaszolta:

„Nem tettem ígéretet; az igaz, hogy meglátogattam boltjában. Midőn már nekem ígérte szavazatát, bucsuzás közben arra kért, hogy támogassam trafik iránti kérvényét. Én azt megtagadtam, azzal a figyelmeztetéssel és indoklással, hogy ily cselekmény veszélyeztetné mandátumomat. Hanem majd a választás után utána nézek a dolgának. A választás napján, mivel a korteseknek kijelentette, hogy addig nem megy szavazni, míg velem nem beszél, újra elmentem hozzá és ő azt mondta, hogy nem jön, míg határozott ígéretet nem teszek és arra kért, hogy sürgönyözzek azonnal a miniszternek. Erre én erőteljes kifejezés kíséretében becsaptam az ajtót és otthagytam. Boszúból azután apjával együtt Hegyire szavazott.

A második kérdés az volt, hogy igaz-e hogy *Cseh András*t, aki küldönc-szolgálatokat végzett, azzal bizta meg, *Cseh Pált* hozza be a Szlavik-féle kortes vacsorára.

A képviselő ezt határozottan tagadta.

Ezután *Frievaldszky Sándor* a kérvényező képviselője szólalt fel, aki kérte a választást érvénytelennek kimondani, még pedig etetés-ítás és megvesztegetés címén.

Szünet után *Teiler Mikea* választásvédő szólalt fel.

Az ítéletet a kuria szombaton, e hó 31-én hirdeti ki.

Kapuzáró az iskolákban.

(Az iskolaszék ülése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 28.

Rövid, az érdekességekben vajmi szegényes ülést tartott ma délután az iskolaszék. Egy külvárosi iskola föllállításáról van szó, majd néhány tankönyv elfogadásáról tanácskoztak és végül az évről évi vizsgálatok sorrendjéről tanácskoztak.

Az ülésen *Institóris Kálmán* polgármester elnökölt. Elsőben is *Millig József* iskolafelügyelő előadása alapján két vidéki szülőnek folyamodását, akik a polgári fiúiskolába járó gyermekük részére tandíjmérsékelést kértek, elutasították, miután közgyűlési határozat van arra, hogy tandíjmérséklésben csak aradi szülők gyermekei részesíthetők.

A közgyűlés, a mint ismeretes, kimondta, hogy *Poltura és Sága* külvárosokban elemi iskolát épített, két tanteremmel és gazdasági iskolával. Most, hogy az építésre kerülne a sor, *Millig József* felhatalmazást kért arra, hogy az iskola tantermeinek fölszerelésére 616 korona, a butorozatra 1384 korona költséggel árlejtést tarthasson. Az iskolaszék ezt megadta. Ugy volt tervezve, hogy az új iskolát még ez év szeptemberében átadják a használatnak, ez azonban előreláthatóan 1903-ra marad, mert az iskola terveit vissza kellett adni pótlás végett a mérnöki hivatalnak, de még az iskola költségei is meghaladják az összeget, a mely az idei budgetbe föl volt véve.

Steinitzer Lujza, a nőpariskola igazgató-nőjének, betegségére való tekintettel, ez év végéig meghosszabbították a szabadságidejét.

Ezután kisebb érdekű tanügyi dolgok következtek. *Schultz Imre* kaposvári tanító be-küldötte számoló-könyveit, azzal a kéréssel, hogy azokat az aradi iskolák tankönyvei közé vegyék. Az iskolaszék előbb véleményt kér a tanító-testülettől. A *Csik-féle* fal olvasó táblákból 14 kollekcziót megrendeltek az iskolák részére, összesen 583 koronáért. Jutalomkönyvül megrendelték *Vaday József* nagyvárad tanítónak *Tanulók Vezérkönyve* című munkáját huszonöt példányban.

Végül az évről évi vizsgálatok sorrendjét alapították meg, kiküldvén arra az iskolaszék egyes tagjait vizsgázó-biztosukul. A polgári fiúiskolákban június 19-én kezdődnek a vizsgák, a polgári leányiskolában június hó 20-án, az elemi iskolákban június 23-án, kivéve a *gáikülvárosi* iskolát, ahol június 17-én kezdődnek a vizsgák. Mindkét helyen a tanító köteles az előadásokat a hónap végeig folytatni.

Az ülésen *Institóris Kálmán* polgármester elnöklésével *Salacz Gyula* orsz. képviselő, *Millig József* iskolafelügyelő, *Bing Vilmos*, *Simay István*, *Reicher Ferenc*, *Avarffy Ferenc*, *Posgay Lajos* dr., *Simon Karola*, *Steinhardt Mór* dr., *Feiter Géza*, *Almási T. Pál*, *Szilágyi György*, *Tedeschi Viktor* és *Bonts Döme* iskolaszéki tagok voltak jelen.

Ipari és kereskedelmi élet.

(Női nevek a cégben. — A szövetkezetek. — A vigéctörvény Kolozsvárott.)

Arad, május 28.

A budapesti kereskedelmi és iparkamara felterjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez, felhíván a miniszter figyelmét arra a gyakori esetre, hogy a nők a cégjegyzés alkalmával keresztnévüknek nagyrészt csak a kezdőbetűit alkalmazzák, s mindenki azt hiszi, hogy a kereskedésben foglalkozó férj a cég tulajdonosa. Ez a körülmény sok zavarra ad okot; így a nagykereskedők, kiknek utazói a férjjel tárgyalnak s tőle vesznek fel megrendelést: a férjnek nagyobb hitelt nyújtanak, mert még fizetésektelenség esetében is remélhetik, hogy a férfi valaha kereshet, s kövételük érvényesíthető lesz.

A budapesti kereskedelmi és iparkamara a felhangzott panaszok folytán megkérte a minisztert, hogy még a kereskedelmi törvény revíziója előtt is intézkedjék, hogy már a vidék is kövesse azon gyakorlatot, mit a budapesti ker. és váltótörvényszék a maga területén meghonosított: t. i. hogy ha a cégbirtokos női minősége a bejelentett cégből nem tűnt ki. A cégjegyzési kérelmet elutasította. Ha pedig a törvényszék az ily kérelmet teljesíti, a cégek kihirdetésére felügyelő hivatal a nőknek, mint cégtulajdonosoknak oly alakban való bejegyzése ellen, a mely a női minőség tekintetében kétséget hagy fenn, minden esetben felelősséggel éljen.

A bécsi kereskedők memorandumot intéztek a szakminiszterekhez, hogy a kormány végre tegye tüzetes vizsgálat tárgyává a fogyasztási szövetkezetek kérdését, mely máris számtalan kereskedőt tönkretett.

Az olaszországi kereskedők főleg a katonatisztek és katonai hivatalnokok fogyasztási szövetkezetei ellen panaszkodnak, e tárgyban panaszt intéznek a parlamenthez és kimondták, hogy a kérvény benyújtása napján egész Olaszországban becsukják a boltokat.

A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara az aradvidéki iparegyesületnek a megrendelést

sek gyűjtéséről szóló törvény kijátszása ellen felsorolt panaszait, valamint az ezek orvoslására felhozott javaslatait magáévá tette és elhatározta, hogy pártoló fölratot intéz a kereskedelmi miniszterhez.

MULATSÁGOK

(=) **A nyomdászok nyári mulatsága.** Tegnap vitte szét a posta az aradi könyvnyomdászok június 15-én tartandó mulatságára szóló meghívókat. A szecessziósan stilizált, meglepően szép meghívó a rendezőknek egész gárdáját tünteti fel, melynek hetek óta az a gondja, hogy az idej mulatságuk fényesen sikerüljön. Ez a siker nem is fog elmaradni, sőt tullicitálja a tavalyi nyomdász-mulatságot, ami nagy dolog, mert ennél pompásabb nyári vigalom alig volt a mult esztendőben. A műsort, mely a mondott napon a Csála-erdőt színes, hangos világgá fogja varázsolni, ma állapítja meg a rendezőség s vasárnap már falragaszokon tudatja a közönséggel. Ha még megemlítjük, hogy a mulatság mily nem a célokát szolgál: a tudósztársaság s a nyomdász-egyesületi könyvtár alapja gyarapítja, hisszük, hogy a közönség pártoló rokonszenve nem fog ez alkalommal sem elmaradni.

(=) **Táncmulatság Zámon.** A zámi fiatalság szombaton este a „Transsylvania“ szálloda nagy termében jótékony célú műkedvelői hangversenyyel egybekötött zártkörű táncmulatságot rendez.

(=) **Népünnep a nagyerdőben.** Az aradi II. ker. jótékony célú fillér-asztaltársaság a jövő hó 8-án nagyszabású juniálist tart, mely előreláthatólag egyike lesz az idej családi mulatságok legsikerültebbjének. Kora hajnalban jelzi a szegények jöltevőinek vig napját a háziezred zenekarának ébresztője, melyel a rendezőség körüljárja a várost s a nagyerdőbe kivonul. A tánc késő éjjelig fog tartani s a szüneteket kitöltő műsor érdekesebbnél-érdekesebb dolgokat tartalmaz.

Az aradmegyei közkórház új vezető orvosa.

(A főispán kinevezése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 28.

A mint előző számunkban jeleztük, ma történt meg a kinevezés az aradmegyei közkórház igazgató-fővárosi állására, amely *Matavovszky Nándor* dr. nyugalmába vonulásával üresedett meg.

Urbán Iván főispán ez állásra ma délelőtt *Parecz Gyula* dr.-t, a kórház első főorvosát nevezte ki, június 1-étől kezdődő hatálylyal s erről úgy a kinevezettet, mint Aradmegye alispánját átiratban értesítette.

Az új igazgató-főorvost ma délelőtt a közkórház orvosi és tisztviselői kara lelkes ovációban részesítette. Mikor a kórházban megjelent, az összegyűlt orvosok és tisztviselők élén *Löwinger Miksa* dr. főorvos üdvözölte lelkes beszéddel. Kérve az ő pártfogását és jóakarát. *Parecz Gyula* dr. igazgató-főorvos meleg szavakban válaszolt, s a maga részéről kártársai támogatását kérte, hogy a közkórházat minél célszerűbb, tökéletesebb higiénikus alkotássá fejleszthessék.

Parecz Gyula dr. előléptetésével megüresedett a közkórháznak egy osztályorvosi állása. Erre a kinevezés formálisan még nem történt meg, de azért körülbelül befejezett dolog, hogy az új osztályorvossá *Posgay István* dr. közkórházi első alorvost nevezi ki a főispán. *Posgay* dr. sebész, kór boncoló és jeles bakteriológus, a ki másfél évig volt *Pertik Ottó* dr. tanár asszisztense, s így nagy hivatottsága van arra, hogy az osztályorvosi állást betöltse. *Borsos Béla* dr. a borosjenői közkórház igazgató-orvosa, a ki *Posgay* mellett komolyabb számba jöhetett volna,

a mint megirtuk, *visszatonta* pályázati kérvényét.

A kinevezésekkel kapcsolatos esemény, hogy a közkórháznál 1903-tól kezdve még egy osztályorvosi állást rendszeresítenek. A megye kórházi bizottsága e hó 30-án délelőtt ülést tart, a melyen megállapítják az aradmegyei közkórháznak 1903. évi költségvetését, a melynek kiadásai közé már a harmadik osztályorvosi állás fizetése föl van véve. Ezt fölterjesztik a helyügyminiszterhez jóváhagyás végett, s a jövő év elejétől kezdve betöltik az új osztályorvosi állást. Erre, a mint értesülünk, *Borsos Béla* dr.-t fogja a főispán kinevezni.

Egy tagosítás bonyodalmai.

(Az újszent-annai zendülés epilógusa.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 28.

Azoknak a körülményeknek, amelyek az újszentannai véres zendülést okozták, egyikét most végre rendes, békés mederbe juttattak. Az újszentannai tagosításról van szó, amely anynyira fölkaparta a község nyugalomát, hogy az zendülésbe tört ki a volt bíró személye ellen, akit megakartak e miatt szegyeníteni. Hat ember halála fizette meg a kudarcát ennek a megszegyenítésnek s a bonyodalmaikat a legelőfelosztásnak.

Az újszentannai legelőfelosztás még a hetvenes évek vége felé került napirendre. Arról volt szó, hogy az *Uj-Szent-Anna* község határában levő, nagykiterjedésű legelő, amelynek előnyeit eddig többnyire a gazdag lakosság élvezte, arányos módon tagosítsák. A tagosításra megindult az eljárás s azt mind a három bírói fórum helybenhagyta. Mikor a Kuria ítéletének érvényt kellett szerezni, annak nagy akadályai voltak. Az aradi kir. törvényszék kiküldötté, a ki a tagosítás miatt *Uj-Szent-Annán* megjelent, a fölosztást ellenzők zugalódással fogadták, úgy, hogy a tagosítást nem lehetett megkezdeni.

Hosszu ideig megakadt minden bírói intézkedés. Ezalatt egymást érte ez ügyben a deputáció-járás. Nehány év előtt *Wittmann János* orsz. képviselő vezetése alatt küldöttség tisztelgett *Darányi Ignác* földművelési miniszternél, kérve, hogy a bíróilag kimondott tagosítást ne hajtsák végre. Ez a küldöttség memorandumot is adott át *Darányinak*, a melyben élesen meg volt támadva az aradi kir. törvényszék, mint urbéri bíróság és annak ez ügyben eljáró kiküldötté. Egy másik küldöttség *Otturbay Károly* kir. törvényszéki elnöknel járt, egy harmadik pedig magánál az igazságügyminiszternél.

A deputációzásnak meglett az az eredménye, hogy az igazságügyminiszterium fölkerette magához a tagosítás összes iratait. Másfél év után kerültek vissza az igazságügyminisztertől az iratok, a ki azzal küldte vissza, hogy a tagosítási eljárás felfüggesztésére nem talált elég alapot. Ekkor a tagosítást ellenzők már nem tudtak egyebet tenni, mint hogy állást foglaltak a tagosítás költségeinek behajtása ellen. Azonban a költségeket Aradmegye alispánja erélyes eljárás utján behajtotta, s most már nincs semmi akadály.

Hétfőn indult meg a tagosítási eljárás, a melyet most már a község egész lakossága a legnagyobb csöndben, békésen fogadott. Az aradi kir. törvényszék részéről *Zubor Gyula* kir. törvényszéki bíró volt jelen, mint vállalkozó *Török Lajos* mérnök, mint az érdekeltek nagy részének képviselője: *Erdély Sándor* dr. budapesti ügyvéd, az urbéri bizottság elnökei: *Adelmann* és *Gantner* János, *Oszter* János községi

bíró és *Vass Dezső* községi jegyző, mint az urbéri bizottság jegyzője.

Az eljárást az érdekeltek megnyugvással vették tudomásul, csak azt kívánták hogy a tagosítás ügyében hozott ítélet velük közöltesék. *Zubor Gyula* kir. törvényszéki bíró kijelentette, hogy ez a kérésük teljesítve lesz. Hogy a tagosítás ügye ily nyugodt mederben indul meg, abban része van a község új jegyzőjének: *Vass Dezső*nek, aki megértette a lakossággal a tagosításnak törvényen alapuló, méltányos és üdvös voltát és aki elsimitotta az erre nézve felmerült ellentéteket.

A tagosítás ennek folytán megindul, s az újszentannaiak ósre már a felosztott legelőre fogják terelhetni a jószágait, s az ok, amely oly nagy vérontásra adott alkalmat, örökre megszűnt.

A számtanácsos darócruhában.

(Letiltott takarékpénztári pénsek.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 28.

Mintegy másfél év előtt az egész országban kínos feltűnést keltett annak a nyugalmazott miniszteri számtisztnek esete, aki Budapesten elhunyt emberek nyugdíjait hamis nyugták alapján felszedve, óriási összeggel károsította meg az államkincstárt. Ő ugyanis, mint volt számtiszt, megszerezte a nyugdíjasok listáját s mikor valamelyik nyugdíjas meghalt, akkor annak a nevére nyugtát hamisított és helyette felvette a nyugdíjakat.

Gubics György nyugalmazott miniszteri számtiszt nyolcz évi börtönbüntetést kapott e cselekedeteért és a midőn az ítélet jogerőre emelkedett, *Gubicsot* vitték Szegedre, hogy ott töltsék ki a csillagbörtönben büntetését. A mult év végén kezdte meg a raboskodását az egyszerű darócruhába bujtatott ex-nagyságos úr.

A sikkasztó számtanácsos, akinek az ügye hossza bideig táplálta a törvényszéki rovatokat, ravasz számítással 196,000 korona erejéig károsította meg az államot.

Amikor bűnlajstroma kitudódott, a sikkasztó számtanácsossal szemben csak a törvény megtorlását alkalmazhatta az igazságszolgáltatás, el is ítélték hosszú rabságra, de arra nézve semmiféle fedezet nem kínálkozott, hogy a hatalmas összeg valahonnan megtérüljön.

Most azonban e tekintetben is fordulat állott be *Gubics György* ügyében. A budapesti törvényszék, amely a jogerős ítélet elhangzása óta is szorgosan vizsgálta a sikkasztó számtanácsos vagyoni viszonyait, kitudta, hogy *Gubicsnak* két takarékpénztári könyve és egy láda ezüstje, ékszere van. Erről a szegedi kerületi börtön törzskönyvi lapja tett tanúságot, melynek adatai közé a darócruhás számtanácsos már gyanutlanul diktálta be vagyoni állapotát. Ugy gondolta, hogyha majd eltelik fölőtte a rabság, itt a börtönben kézhez kapja azt a vagyont érő kincset, melyet az árvák pénzéből takarított meg.

Gubics György azonban szomorú csalódás fogja érni. Ma érkezett meg ugyanis a budapesti törvényszék letiltó végzése, amely a 4000 koronáról szóló takarékpénztári könyveket, továbbá az ékszereket lefoglalja, hogy legalább ily módon pótolja azt a hiányt, amit *Gubics György* bűncselekménye az államkincstárnál okozott.

A letiltó végzést a börtönigazgatóság tudomására hozta *Gubics Györgynek*, aki megdöbbenve vette tudomásul, hogy az ő bűncselekményéből most már csak a rabság marad meg, melynek még nagyon is az elején van s amely-

nek, ha út is majd a végső órája, nem a nyugodt, bűnösen biztosított élet gondtalansága vár rá, hanem a társadalomból kivetett rabviselt ember tehetetlen nyomora, melynek előérzete kétszeresen súlyosbítja most a bűnre tévedt volt miniszteri számtanácsos rabságát.

Döntés a kvóta ügyében.

(34.4—65.6%.)

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 28.

A magyar kvótabizottság ma délelőtt a képviselőház egyik bizottsági termében ülést tartott, melyen a bizottság egyhangulag hozzájárult ahhoz, hogy a mostani 65.6—34.4 arányú kvóta 1909 december 31-ig fentartassék. A bizottság ily értelemben fog a törvényhozásnak jelentést tenni. A kvóta-bizottság eredetileg a jelenlegi kvótának 1911-ig való fentartását kívánta, a többi követelésekre nézve azonban a magyar álláspont érvényesült.

Az ülésről a következő részletes tudósítást vesszük:

A magyar országos kvóta-bizottság ma délelőtt 11 órakor *Desseffy Aurél* gróf elnöklete alatt ülést tartott, a melyben a kormányt *Szell Kálmán* miniszterelnök, *Lukács László* pénzügyminiszter, *Popovics Sándor* miniszteri tanácsos és *Papp Elek* osztálytanácsos képviselte.

Desseffy Aurél gróf az ülést megnyitván.

Falk Miksa előadó felolvassa az osztrák kvóta-bizottságnak a magyar bizottság indítványára adott válaszát. Azon megjegyzésekkel szemben, melyekkel a magyar kvóta bizottság a kvóta megállapítását célzó indítványát kísérte, az osztrák bizottság is helyénvalónak tartja álláspontját jelezni. Midőn az osztrák kvóta-deputáció is kijelenti készségét, hogy az 1899. november 22-én létezőt és 1900. május 14-én, továbbá 1901. március 18-án megújított egyezményt, mely a közös ügyek hozzájárulásának arányát 1909. december 31-éig a magyar korona országaira nézve 34.4%-ban a birodalmi tanácsban képviselt királyságokra s országokra nézve pedig 65.6%-ban állapítja meg továbbra is a fenntartsa ugy ez ugyanazon szempontból teszi, mint tette eddigé, tekintetbe veszi a két küldöttség kompromisszumában rejlő jelentőséget és eltekinteni óhajt attól, hogy ez az egyezmény nem felel meg a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok gazdasági állapotának és teherviselési képességének és hogy a kölcsönös jogokkal és köteleességekkel nem áll helyes arányban. Az osztrák deputáció sajnálja, hogy azok az indítványok, a melyek 1867 óta megújulólag tettek arra nézve, hogy a teherviselési képesség biztos módszer szerint megállapíttassék, magyar részről vajmi csekély méltánylásban részesültek. Az osztrák bizottság ma is ragaszkodik ahhoz a nézetéhez, hogy e tekintetben véget kell vetni a ma uralkodó bizonytalanságnak, mert a teherviselési képesség biztos módszerü megállapításának hiánya az oka annak is, hogy a közös ügyek hozzájárulási arányára nézve eddigé a két törvény hozás között megállapodás létre nem jött. A bizottság köteleességének tartja éppen ezért, hogy e kérdés gyökeres megoldása elől elzárkózni nem kellene.

Az osztrák deputáció válaszában hozzájárul a magyar részről tett propositiónak minden pontjához a proponált kvóta-megállapítás tartamának kivételével. A mig ugyanis a magyar bizottság a közös ügyek hozzájárulási arányát 1911. évi december 31-éig óhajtja megállapítani, addig az osztrák bizottság a kvótát csak 1909. december 30-éig kívánja ezuttal megállapítani.

A magyar országos bizottság az osztrák deputáció válaszát beható diskusszió alá vette és konstata, hogy a magyar bizottságot eddigi javaslatainál mindenkor két szempont vezette. — Célja az volt, hogy a kvótát ne a korona döntse el, hanem *parlamentáris uton* állapíttassék meg, másrészt pedig azt célozta, hogy a kvóta ne egy esztendőre, hanem *huzamosabb időre* állapíttassék meg. E szempontok egyike ugyan nem éretik el teljesen az esetben, ha az osztrák propositióhoz kózzájárul, miután az osztrák bizottság a kvótát a magyarok propositiójánál rövidebb időtartamra óhajtja megállapítani, miután azonban a magyar bizottság célja részben ez által is eléretik, az osztrák részről proponált időtartamhoz is hozzájárul annál is inkább, mivel további alkudozás esetén a rendelkezésre álló rövid idő szempontjából fizikailag is lehetetlenné válnék, hogy a két parlament a kvóta arányában július 1-éig meg egyezzen, holott a magyar bizottság nagy súlyt helyez arra, hogy a kvótát ne a korona, hanem a parlamentek állapítsák meg.

A magyar országos kvótabizottság mai határozata alapján értesíteni fogja az osztrák kvótabizottságot, hogy a közös ügyek hozzájárulási arányára nézve köztük az egyetértés helyreállott, másrészt pedig jelentést fog tenni a magyar kormánynak, hogy a két bizottság a tavalyi és két év előtti egyezményét megújította. A kvóta-bizottság jelentésének alapján a magyar kormány törvényjavaslatot fog benyújtani a közös ügyek hozzájárulási arányának 1909. december 31-éig való megállapításáról.

Az osztrák deputáció válaszát kísérő levélben *Schönborn Frigyes* gróf elnök a bizottság nevében köszönetét iejezi ki a magyar bizottságnak, amiért dr. Beer udvari tanácsos az osztrák kvótabizottság előadójának elhunytá alkalmával részvétét kifejezte.

A realisták majálisa.

(Ünnep a Csálában.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 28.

A borongós, esős május egy napra megemberelte magát s ritka kegygyel utat nyitott a realisták majálisának. Ritka kegygyel azért, mert a tavasz legszebbnek nevezett hónapjában ez volt az egyetlen és első szép nap. Gyönyörű hajnal hasadt az ünnepnap előtti szerdára, verőfényes tavaszi nap sütött késő alkonyatig s így a realisták szerencsés növendékei kedvükre kimulathatták magukat.

Hogy felhasználták a szép időt s hogy kimulatták magukat, arról tegyen tanubizonyoságot az a sok szép lány, akik a mai majális táncosnői voltak. Meg kellett volna kérdezni ma egy realistát, hogy mennyiért lenne a mai napon gimnazista. Tíz érettségiért nem cserélt volna iskolát egy sem. Persze hogy nem, mikor még a napfény is a realistának a barátja. Ez pedig valami.

A multság hangulatát nem lehet papirra vetve leírni. Nincs az a komor ember, akit az ifjak kedélyes, fesztelen és jókedvü multsága fel ne hangolt volna. Nem csak a tánc, ami ilyenkor ezerszer többet ér minden parkettmulatságnál, hanem az az általános hangulat is, ami reggeltől fogva uralkodott a Csálában.

Mintegy kétszáz diák vonult ki ma reggel hét órakor a liceum épületéből a katonazenekar indulóinak hangjai mellett a nagyerdőbe; a lelkes, vidám csapatot gyönyörűség volt nézni, amint nemzeti színü zászlók alatt jókedvüen éljenezve haladt a Deák Ferenc- és Kápolna-utcákon ki a zöldbé. Az első álmás az erdészlak előtt volt, hol félkörben állott fei az

ifjuság s előlépett *Sarlot János VII.* osztályu tanuló, a majális ifjuság főrendezője s talpraesett dikcióva megköszönte a főerdésznek, hogy átengedte a csálai erdőt a majális megtartására.

Az erdőben is volt egy üdvözlés, ez *Boros Vida* igazgatónak és a tanári-karnak szólt, mely lehetővé tette az ifjuságnak azt, hogy kivegye részét a mai nap örömeiből.

Ezután kezdetüket vették a versenyek és a játékok, a délelőtt szórakoztató multságai. Ezeket *Palotay Antal* tanár rendezte, ki ennek révén ma a legkedvesebb tanár volt, délben szabad ég alatt terített asztalok mellett ebéd volt, melynél *Sarlot Domokosné* mellett a *Boros* és *Sarlot* kisasszonyok viselték a háziasszony szerepét.

Déiután három órakor kezdődött a tánc, a majális koronája. Olyan jókedv és olyan vig hangulat régen volt majálison, mint ma. A széles tánckörben alig fértek el a táncoló párok, kik késő estig — nyolc óra után lámpavilágítás mellett — járták a táncot *Nagy Károly* muzsikája mellett.

Annyi szép lánynak nevét összeírni, amennyi a realisták majálisán kint volt, nem hétköznapi dolog s bár a tudósító tisztában van avval, hogy annyi átok száll a fejére, ahány nevet feljegyezni nem tudott, mégis ideiktatja a hiányos névsort, mert az átokból jobb a kevesebb, mint a több. A hölgyek névsora itt következik:

Leányok: Abafy Adél, Antalfy Gizi, Amigó nővérek, Boros nővérek, Buchwald Zelma, Boros Anna, Margit és Erzsi, Bene nővérek, Bakonyi Ella, Balla Irén, Bölöny Margit, Brunner Margit, Beles Flóra, Basch Istvánka, Bedeusz nővérek, Bíró Margit, Dömötör Ilonka és Eszti, Diamant nővérek, Deutsch Irma, Decsy nő., Fried Janka, Fekete nővérek, Guttmann Elza, Hendl Vilma, Haller Irma, Jakóts nővérek, Kilenyi nő., Kleiner Margit, Kugler Lala, Kresz Erzsi, Kovács nő., Kara Mariska, Klein Sarolta, Kovaly nő., Kamarás Józsa, Koch Janka, Losonczy Mariska, Laczay Boriska és Anna, Leopold nő., Mittler nő., Mayer Adél, Muskát nő., Molitörisz nő., Maresch nő., Meiszter nő., Nesnera Ida, Neuvelt nő., Nachtnébel Böske, Nikolics Ilonka, Obláth nő., Pókász Margit, Petkovics Angyalka, Pollák Teréz, Péczely nő., Pataki nő., Panak nő., Réthy Sári, Reicher nő., Róth Irma, Regényi Anna, Ruzsonyi Adél, Rámer Mariska, Sarlot Margit, Fanni és Erzsi, Szathmáry Ilonka és Erzsi, Stoll nővérek, Sztrouiny Margit, Szilágyi Margit, Székely Margit, Simon Etel, Széll Ilonka, Steiner Hedvig, Schaffer nő., Spádi nő., Sármezey Mici, Szabó Margit, Schöppert Olga, Somogyi Mariska és Irén, Schiffer nő., Singer Paula, Schauer Mariska, Scherer Teréz, Tabakovits nő., Török nő., Ubl Ilonka, Vincze Margit, Verbos Bella és Mariska, Wilhelm nővérek, Werner nővérek, Wohlmann nővérek, Záray Margit.

Asszonyok: Özv. Antalfy Endréné, Avarfy Sarolta, Boros Vidáné, Boros Bériné, Basch Jánosné, Bakonyi Károlyné, Balla Alajosné, Balogh Zoltáné, Boros Ivánné, báró Bedeusz Károlyné, Dömötör Lászlóné, Eckhart Edéné, Feszler Károlyné, Fried Adolfné, Fényes Dezsóné, Fetter Gézané, Guttmann Samuné, Halmay Andorné, Hehs Aladárné, Hendl Odönné, Jakóts Bertalanné, Jancsovits Ferencné, Kovaly Mártonné, Kara Gyözőné, Kulcsár Istvánné, Kamarás Béláné, Konsitzky Józsefné, Kotsis Lajosné, Kleiner Józsefné, Kovács I. né, Kovács Vincéné, Kvitichala Henrikné, Kánya Gézané, Krausz Jónásné, Losonczy Lajosné, Lészai Sándorné, Lamzer Jánosné, Leopold Adolfné, dr. Marschall Lajosné, Maresch Gyuláné, Muskát Miksáné, Mayer S. né, dr. Mittler Izidorné, Nagy Lajosné, Nesnera Aladárné, Nachtnébel Odönné, Nikolics Döméné, Obláth Bériné, Parlán Jánosné, Palotay Antalné, Pollák Ignácné, Popp Gyuláné, Pé.erffy Andorné, Péczeli Sándorné, Pókász Imréné, Rámer Antalné, dr. Reicher Károlyné, dr. Rozvány Istvánné, Ruzsonyi Endréné, Reinhart Kálmáné, Rámos Lajosné, Szathmáry Jánosné,

Sariot Domokosné, dr. Somogyi Gyuláné, Szó-
kői Istvánné, Schauer Lajosné, Somogyi Ágost-
onné, Schilter Mátyásné, Szlovák Jánosné,
Sztójka Józsefné, dr. Szalay Károlyné, Székely
Salamonné, Szabó Józsefné, Spádi Manóné,
Spádi Károlyné, Sármezey Ákosné, Schulde
Frigyesné, Sztróiny Lajosné, Törökfalvy Mór-
né, Ubl Ferencné, Vass Mátyásné, Vizi Ferencné,
Walder Gyuláné, Wohlmann Ferencné, Weil
Józsefné, Weisz Márkusné, Wilhelm Lipótné,
Zilahy Gyuláné, Zaráy Odónné.

SPORT.

+ Az aradi kerékpár klub holnap, csütörtök-
kön kirándulást rendez Zimánd Ujfalura. Gyü-
lekezés a városligetnél. Indulás d. u. 2 órakor.
A menetparancsnokság.

Vasuti tolvajok

a soborsini állomáson.

(A megdémált teherszállítványok.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 28.

Annak idején megírtuk, hogy a soborsini
vasuti állomáson egy tolvajbandát fedeztek föl,
a mely ritka vakmerőséggel fosztotta ki a te-
hervonatokat s a szállítványok java részét el-
lopkodta. két éven keresztül működött a rabló-
banda, a mely végre is burokra került s az
aradi törvényszék előtt a mai napon megkapta
méltó büntetését.

A bandának Marie Ananie vinyesti román
paraszt volt a feje. Ez szerezte meg a társasá-
got, mely 26 tagból állott.

Érdekes volt ennek a bandának a szervezete.
Maria Ananie kirendelt éjjel az állomásra két
embert, nyilván „inspekciós”-oknak nevezték
ezeket egymás között, kik kötelesek voltak
megvárni az éjjel érkező tehervonatokat. A
mint a hosszú vonat berobogott, a két kiküldött
vonatrabló az állomás területén kívül maradt
kocsikhoz lopódzott és levágva az ólomzára-
kat, bebújt a kocsiba.

A kocsiból aztán szép lassan kiadogatták
az ott talált szállítványokat, cukrot, rizst, papir-
bálokat, bicikliket, szóval mindenfélét loptak,
s egyelőre ott hagyták a kocsit mellett az
árokban.

A mikor aztán a vonat kiment az állomás-
ból, akkor jött a banda és elszállította az el-
lopott szállítványokat be a faluba, ahol test-
vériesen megoszkoztak a zsákmányon. Így
folyt ez hosszú időnkereztül, az 1900. és 1901.
években.

A vasutiak persze nem tudták, hogy hol
vesznek el a feladott szállítványok s a ma-
gyarállamvasutak igazgatósága temérdek kár-
térítést fizetett a feladóknak.

Végre aztán rájöttek a soborsini banda
működésére s a banda tagjai ma állottak a tör-
vényszék előtt. Fábrián Lajos dr. kir. ítéltábl-
lai bíró elnökölt a tárgyaláson, a vádat Szokol-
czay Lajos kir. alügyész képviselte.

A bíróság a főbűnöst, Marie Ananiet két
évi börtönre ítélte, míg a többiek bűnrészessé-
gük aránya szerint másfél évi, egy évi, négy
havi, két havi, egy havi fogházat kaptak.

Összesen huszonhat ember fölött ítélkezett
a bíróság, volt köztük tettestárs, bűnsegéd és
orgazda.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi könyvnyomdászok szakegylete
holnap, csütörtökön délelőtt fél 11 órakor saját
helyiségében színházi sörcearnok fél emelet
rendkívüli közgyűlést tart, melyre a mulatság
rendező bizottsága ezuton is meghívatik.

Betörés a városi kávéházban.

(Pezsgős csavargók.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 28.

Erdekes módon derítette ki az aradi rend-
őrség egyik detektívje egy betörés tetteseit,
még mielőtt abban följelentés történt. A külvá-
rosban járván, egy kisebb lakásba be talált
nézni és ott több szurtos, rongyos alakot látott
urí módon dözölni. Az asztalon *ménési kabinet*,
francia pezsgő és hasonló finom italok voltak, a
melyet a gyanus alakok nagy kedvvel szürcsöl-
gettek. Ez a különös dolog föltűnt neki, és nyo-
mára is vezette a betörésnek, a melyet körül-
belül ugyanabban az időben vettek észre.

Ez adja meg az érdekességét az alábbi,
különbem nem nagy kaliberű betörésnek, amely-
nek ez a története.

A városi (volt Zemplényi) kávéházban ma
reggel azt vették észre, hogy a kávéházba az
éj során betörték. A pince két aiját fészítő
vasak segítségével nyitották ki, azután a pin-
céből öt üveg bort, két üveg pezsgőt, 1 üstöt, és
egy fagyalt készítő gépet elloptak.

A kávéház tulajdonosa délelőtt jelentést
tett a rendőrség bűnügyi osztályánál, ahol a be-
törés tettese már le volt tartóztatva. A rendőr-
ség egyik detektívje a külvárosban végzett
szolgálatot, a midőn egy lakás ablakán bete-
kintve, több csavargó-féle alakot látott, akik
vigan borozgattak. Az asztalon *ménési bor- és*
pezsgős üvegeket látott. Ez föltűnt neki, bement
a lakásba s kérdőre vonta a vig lumpolókat.
Az egyik ijedtében azonnal elárulta a dolgot.
A rendőrbiztos egy elhozott rendőr segítségé-
vel erre valamennyit a kapitánysághoz kísérte.

A rendőrség bűnügyi osztálya a vizsgálá-
tot azonnal megindította. A betörő nevét ti-
tokban tartják, miután kilátás van rá, hogy
büntársait is elcsipik, nemkülönben, hogy
egyéb, hasonló betöréseket is derítsenek ki a fe-
jükre.

Konstantinápoly Aradon.

(Az Aradi Nemzeti Szövetség mulatsága.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 28.

Egyfelől a konstantinápolyi kirándulásnak
érdekes epilógusa, tapasztalatainak bemutatója,
másfelől színes, eleven, mulattató tavaszi ün-
nep lesz az a tavaszi mulatság, amelyet az
Aradi Nemzeti Szövetség rendez a jövő hóban,
a városligetben.

A mulatság *junius 15-én* délután lesz.
Ugyane nap délelőtt hazafias ünnepélyt tart a
Nemzeti Szövetség, leleplezi a *Munkácsy emlé-
ktáblát*, annak az iskolának épületén, a hol a vi-
lághírű festő, mint aradi asztalos-inas, első lec-
két kapta a rajzolásból. Előző estén a szin-
házban *Munkácsy-díszelőadás* lesz.

Magának a nyári mulatságnak ez lesz a
címe: *Konstantinápoly Aradon*. Ezen csábító
cím alatt bemutatják humoros formában, ötle-
tesen mindazt, a mit a mérnökök által rende-
zett kiránduláson résztvevők tapasztaltak. Lesz
egy kis mecsét, a melyben persze pezsgőt fog-
nak árulni, lesz török szivaros sátor, egy má-
sik épület, a hol Gül-baba rózsáit vesztegetik,
sőt bemutatják olcsó pénzért — a háremet is.
A rendezők jelvénye *piros fez* lesz. Piros fezt
fognak viselni, izléses formában, az *előrusító*
kisasszonyok is, — a mi fölöttébb kedvesen
fogja tarkítani a mulatság képét. A sátrak mind
stilszerűek lesznek.

Lesz a mulatságnak még egy clouja, ak-
tuálitása. Ez a Budapest nemrég lezajlott fő-
uri lovagjátéknak, a *Carousselnak paródiája* lesz.
Ennek részleteit kár lenne elárulni, de az előre

jövendőbeli, hogy óriási derűtséget fognak
annak jelenetei okozni. A mulatság program-
ját ezenkívül nyílt *szinpad*, *tennisz-verseny*, *vi-
ragkorzó-felvonulás* és egyebek fogják kitölteni.

A tavaszi mulatság ügyében különben leg-
közelebb, ifj. *Lócs* Rezső elnöklésével összeül a
szűkebb körű rendező-bizottság, a mely az
egyres részletekre nézve a mulatság csoport-
biztosait kiküldi.

HIREK.

Realisták majálisán.

Jó kedvbe van a vén, mogorva Csála!
Diákok dárídoznak künn ma nála.
Helyén sok véres páros viadalnak,
Nines vége táncnak, nincs fogyta a dalnak.

Mosolyogva nézik szu-rágtá fák,
Mint lesz fiatal urra sok diák
S a viharedzett tölgyek oldalán
Mint lesz, lesz nagysád-dá sok felsőbb leány.

Es kijelentik ünnepélyesen:
Hogy nem fognak meghalni sohasem.
. . . Bódit a tánc, a rejtelmes varázs,
A táncba' sok szerelmes vallomás.

Tanu reá a vén mogorva Csála
Melyik diáknak ki az ideálja.
Az ifju szól: „Nagysád, imádom én;
Es meghalok, ha nem lesz az enyém.”

S felel a leány, hogy a legényre néz:
„Uram, elhinni ilyet oly nehéz!
A maguk szerelme, ha lángban áll is,
Nem tart tovább, mint egy rövid majális.

A szerelem, ha betelt a gyönyörrel
Elszáll az első macskanyöszörrel.
Hogy nem i-y van, nekünk ne is állítsák:
Maguk, barátom:
A szerelemben is mind — realisták!”

Pörköltből — pörkölttség.

— A jászberényi választás epilógusa. —

Arad, május 28.

A legutóbbi jászberényi választás egyik
epilógusa játszódott le ma Budapesten az I—III.
kerületi járásbírósa előtt.

A múlt évi választás idején történt Jászbe-
rényben, hogy a kisebbségben maradt Almássy-
párt mintegy 6000 adag pörkölttel és 50 hektó
bor árával maradt adósa *Verseghi* vendéglősnek
a Lehel szálloda bérlejtőjének, ahol a párt tanyája
volt. A vendéglős követelése 6675 forint és 71
krajcár, csakhogy nincs, aki fizessen, mert Al-
mássy Géza *Török* Aladár az akkori polgár-
mesterre hártja a vendéglős követelését, ez pe-
dig azt a pikáns mehetséget találta ki, hogy őt
Bánffy Dezső volt miniszterelnök szolította föl
levélben a korteskedésre és költekezésre.

A budapesti járásbírósa ma hallgatta ki
e pörben 'anuként *Bánffy* Dezső főudvarmes-
tert, aki kijelentette, hogy *Török* Aladár irt
ugyan neki levelet, mint felfüggesztett polgár-
mester, melyben felfüggesztése ügyében köz-
benjárását kérte, de ő, t. i. *Bánffy*, *semmi olyan*
levelet nem irt Töröknek, melyben őt vendéglős
kontók csinálására buzdította volna.

Igy tehát mégis csak *Török* Aladárt fogják
elmarasztalni a furcsa pörben.

— Urnapja. A keresztény világ holnap tart-
ja egyik legnagyobb ünnepét: Urnapját, mely
az oltáriszentség szerzésének emlékére van
szentelve. E napon lombsátrakból, virágokból
oltárokat állítanak a templom közelében, me-
lyekhez ünnepi körmenetben viszik az oltári-
szentséget. A minoriták aradi templomában hol-

nap reggel 9 órakor Csák Cirjék dr. rendfőnök, fényes ünnepi misét mond, mely után a szokásos körmenetet tartják. Egy oltárt a Szentháromság-szobor előtti sátorban is állítanak fel. Az egyházi szertartás fényének emelésére a honvédségtől egy disz-század fog kivonulni. Az ünnepi körmenet a jövő vasárnap az Andrássy-tér felső részén felállítandó oltárokhoz s a kórházi Szent-István kápolnához zárandokol.

— **A csanádi püspök betegsége.** *Desseuffy* Sándor csanádi püspök ma valamivel jobban érezte magát, bár még annyira gyöngye, hogy a tejen kívül csak ma délben vett magához levest először szegedi betegsége idején. Az első között volt, aki a püspököt meglátogatta. *Oltványi* Pál prépost, ma pedig Budapestről a püspök unokaöccse *Petróczy* min. tanácsos érkezett Szegedre. *Wittenberger* Antal kanonok táviratilag értesítette a püspök titkárát, hogy intézkedésére a szent-kereszt-nővérektől egy gyakorlott ápolónő Szegedre érkezik. Az apáca az esti vonattal meg is érkezett. Ma *Windischgrätz* Lajos herceg, *Windischgrätz* Valéria hercegnő és *Váradi* Árpád c. püspök kérdezősködtek táviratilag a főpásztor állapotáról.

— **Agyonlőtt magyar bakák.** Székesfehérvárra megdöbbentő hír érkezett ma Bosznia *Bilek* nevű helységéből. Magán. uton jött hírek szerint ugyanis a székesfehérvári 69-ik gyalogezred négy emberét, névszerint *Lencsés* Sándor székesfehérvári, *Szabó* Ferenc kereszturi és két sárbogárdi fiút az okkupációs határon a *montenegrói katonák egy támadás alkalmával lelőtték*. A székesfehérvári katonai parancsnokság minden felvilágosítást megtagad ez ügyben, noha a dolog már e hó 22-én történt. Az ügynek valószínűleg politikai fejleményei lesznek.

— **Elhunyt főrend.** Budapestről jelentik, hogy *Vécsey* József báró, a magyar főrendiház tagja, ma délután a fővárosban meghalt.

— **Változások a háziezredben.** Az aradi csász. és kir. 38. gyalogezredhez kinevezett őrnagyok közül *John* Jenakie őrnagy a 3., *Rossovitze* őrnagy az I. zászlóalj parancsnokává neveztetett ki. *Badesco* Dániel őrnagy, aki eddig a 3. zászlóalj parancsnoka volt, a cs. és kir. 38. hadkiegészítő parancsnokság vezetőjévé neveztetett ki, a közelmúltban elhunyt *Egger* őrnagy helyébe. — *Serb* Miron főhadnagy a hadkiegészítő parancsnokságtól csapatszolgálatra a 4. századhoz osztatott be, ez alkalommal *Wachsmann* Vilmos ezredes napiparancsban, rendkívül meleg hangon fejezte ki elismerését *Serb* főhadnagynak a hadkiegészítő-parancsnokságnál kifejtett működése fölött. Helyébe a hadkiegészítéshez *Friedl* hadnagy osztatott be.

— **A pályanyertes Wesselényi-óda.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: A *Kisfaludy-társaság* mai ülésén döntötte el a *Wesselényi-óda* pályázat sorsát. Az ülés elé nagy érdeklődéssel néztek, mert már napok előtt tudva volt, hogy a díjra egy abszolút költői becsű munka pályázik; erősen találgatták, hogy ki annak a szerzője. A bíráló-bizottság úgy verselés, mint tartalom tekintetében legjobbnak a 7. számú, *Óseró* jellegű munkát találták. A jeligés levélke fölbontásánál kitűnt, hogy a pályanyertes munka *Zempléni* Árpádnak, a jeles költőnek műve. Az óda *Wesselényi* és *Széchenyi* István barátságát, a két szellemnek egymásra való hatását írja meg magas szárnyalással, zengzetes nyelven.

— **Sopron új polgármestere.** Sopronból jelentik, hogy ott ma polgármester-választás volt. A hirhedt bankbukás folytán hivatalvesztetté lett *Gebhardt* volt polgármester helyét egyhangulag *Töpler* Kálmán járásbíróval töltötték be.

— **Bánffy Dánielné betegsége.** Kolozsvárról táviratozzák: *Bánffy* Dánielné bárónő, *Bánffy* Dezső báró anyjának állapota *válságosra fordult*. A katasztrófa minden pillanatban várható.

— **Esperesi beiktatás.** Említettük már, hogy *Desseuffy* Sándor csanádi megyés püspök az arad-hegyaljai római kath. egyház esperesévé *Szirmai* János nagybutyini plébánost nevezte ki. Az új esperes ünnepélyes beiktatása július hó 3-án, kedden lesz. Az installálást *Orth* József ujszentannai plébános, s. kanonok végzi fényes papi segédlettel.

— **A házaló tótok ellen.** A következő sorokat vettük: Tisztelt Szerkesztő ur! Csak rövid idő előtt jelent meg az *Aradi Közlöny* hasábjain *Hegy* Albert ur cikke, a mely kézzelfogható adatokkal döntötte meg az aradi kereskedelmi- és iparkamarának azon téves fölfogását, hogy a zólyommegyei *házaló tótok* most, más mint házipari termékeket nem adhatnak el. Alig pár héttel ezen fölvilágosítás után, ép Aradmegyében olyan eset történt, a mely szankcionálta a kamarának téves fölfogását: *Nagy-Halmágyon* ugyanis a fősolgabíró két házaló tótnak *betiltotta az árusítást* és házaló könyveknek már előbb történt láttamozását egyszerűen, minden indokolás nélkül *keresztül huzta*. Az illető házalók ez ellen panasszal voltak a vármegyénél, ahol *Schill* József főjegyző ur az alispán távollétében jegyzőkönyvet vett fel az ügyről, és kijelentette, hogy a vizsgálatot megindítja. Nem tudom, mi indította a fősolgabíró urat ezen lépésére, de tiszteletteljesen föl-hívom a figyelmét az 1857. évi február hó 18-án 26,930—2329. számú rendeletre, a melynek másolatát minden házalókönyv első lapján megtalálja, s a mely határozottan megengedi, hogy a *heti és országos vásárokon* a zólyommegyei tótok a rendeletben tételesen föl-sorolt áruikat szabadon és sátrokban árusíthassák. Miután egy újabb miniszteri vagy törvényhozási rendeletről, a mely azt hatályon kívül helyezte, nincs tudomásom se nekem, se másnak, s azt hiszem, a tisztelt fősolgabíró urnak sem, kíváncsi volnék rá, hogy mily alapot talált a fősolgabíró ur arra, hogy a lépést megtegye. Arad, stb. *Grünwald* Samu.

— **Vizsgálat Mezőhegyesen.** Az állami számvevőszék elnöke elrendelte a mezőhegyes ménésintézet és ménésbirtok számvitelének, továbbá pénz- és gazdasági kezelésének helyszíni megvizsgálását. A vizsgálat kiterjed a központi pénztárakra, a kasznárságra, szertárakra, erdészetekre, a szeszgyárakra, valamint a művezetőségekre s az összes kerületi intézőségekre. Hivatalos körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak eme mindent átölelő rendszeres vizsgálatnak, melynek eredményeitől azt várják, hogy a gazdaságok részére kiadandó szolgálati utasításban számba lesz véve a gazdasági számvitel, minden gyakorlati és speciális körülménye. Az említett szolgálati szabályzat értesülésünk szerint már elkészült és legközelebb meg is fog jelenni, s a vizsgálat maga csak az elvi kérdések végleges eldöntését célozza. A fontos vizsgálat vezetésével *Strauss* István dr. számvevőszéki titkár van megbízva, ki azt dr. *Gerber* Ferenc számvevőszéki ellenőr segédkezése mellett végzi. A Mezőhegyesi vizsgálat befejezésével a kiküldöttek még *Batonyán*: az adó- és dohánybeváltó hivatal, valamint a járásbírószág kezelését is megvizsgálják.

— **„Éretlea“ diákkisasszonyok.** Budapesten a Barcsay-utcai gimnáziumban huszonegy diákkisasszony ment neki a nyolcadik osztályos vizsgának, de nem jött vissza maturánként csak tíz közülök. A többi tizenegy még csak nem is kerül érettségi vizsgára, hanem vagy megismétlik az osztendőt, vagy elmarad. A nőemancipáció e merész intézménye tehát beigazolta, hogy a lányok még jobban megtudnak bukni, mint a fiúk.

— **Az ügyvédi kamarából.** Az aradi ügyvédi kamara közli, hogy *Márton* József dr. ügyvédet *Gyula*, *Fischer* Lajos dr. ügyvédet *Maros-*

ülve Székhelyi a kamara lajstromában folytatólag fölvette; *Kicska* Mór szeghalmi ügyvédet, Püspökladányra költözése miatt, a kamara lajstromából törölte.

— **Iskolásfiúk magyarellenes tüntetése.** Az iskolákban május elsején szokásos ajándékosok során a liptó-szent-miklósi állami polgári leányiskola 3. és 4. osztályának növendékei a hitoktatónak, *Jamniczky* ottani ág. ev. segéd-lelkésznek szánt ajándéktárgyat, az állami iskola egyik tantermében, a rendes tanóra folyamán, *tót nyelvű* üdvözlő beszéddel adták át s a tárgy átnyújtásakor élénken zsvívoztak. A segédlelkész néhány magyar szóval köszöntö meg a tüntetés mellett történt ajándékozást. Ugyanennek az állami polgári iskolának nagyobb finövendékei április 11-én, az iskolai ünnepély-befejezte után, a *magyar nemzeti színű kórdáákat lelépték és földre taposták*. Ugyanebből az iskolából kerültek ki azok a tanulók is, a kik az októberi képviselő-választáskor, a tót nemzetiségi párt jelvényeivel ellátva, énekeltek a tömeggel a magyart gyalázó kortesnótákat és a Hej slováci-t!

— **A tüzérség lögyakorlatai.** A 7. tüzérdandár lögyakorlatai az idén nem *Lippán*, hanem *N.-Zsám*, *Lacunás*, *Komoristye*, *Markovec*, *T. Kutas*, *Nagy-Szredistye* és *Varadia* községek határában lesznek megtartva, s pedig előreláthatólag július hó 26-tól augusztus 20-ig.

— **A kereskedelmi miniszter mandátuma.** *Csacáról* táviratozzák: *László* Lajos kereskedelmi minisztert nagy lelkesedéssel egyhangulag megválasztották a csacai kerület országgyűlési képviselőjévé. A mandátumot holnap küldöttség fogja átadni a miniszternek.

— **Ujabb kitörés Martinique szigetén.** Forte de Franceból jelenti egy május 27-én kelt távirat: Tegnap este *iszonyu kitörés* volt. A tüzoszlop 150 méternyi magasságra nyult. Egy óra alatt a kréter átmérője 300 méternyire szélesedett ki. A vulkán környékén *nagy vihar* volt. A lakosság között nagy rémület támadt.

— **Terjed a pestis.** Az utóbbi időben új aggasztó jelek mutatkoznak a Keleten. A legtöbb kisebb tengerparti városban eltitkolják ugyan a pestises megbetegedéseket, de a tömeges eseteket a jelentéktelenebb kikötővárosok nemzetközi egészségügyi bizottsága mégis nyilvánosságra hozza, nehogy a vész Európába is behurcolják. Ma két táviratunk számol be a pestisről, a mely — sajnos — ismét terjed. Alexandriában a múlt héten 9 pestisesetet konstatáltak, melyek közül hét *halálos kimenetelű* volt. Madagaskár fővárosából, Tananarivóból szól a másik értesítés. E szerint Majungában május 19-ike óta 8 *pestises megbetegedés* fordult elő négy halálessel.

— **A gimnazista szerelme.** *Bohacsek* Juliska egy fővárosi dohány-gyár munkásnője ma reggel szüleinek, a bécsi-uti téglagyárban levő lakásán, marólugot ivott. A fiatal leány egy 16 éves hatodik gimnazistába volt szerelmes, aki tüzetesen udvarolt a leánykának. Eljárogatott a lakására, amíg a múlt héten a leány szülei kitiltották a kis emberkét. A regényes lelkű leányka ezt annyira a szívére vette, hogy megmérgezte magát. Eletveszélyes belső sebesülésével a Margit-kórházba vitték.

— **Leányszöktető színész.** Eszék közönségét most nagyban foglalkoztatja egy szerelmi kaland amelynek *Ernő* József nevű német színész egy személyben cselekvő és szenvedő hőse. A szerelmes természetű színész ugyanis megismerkedett egy *Goldstein* Julianna nevű kisasszonnyal, akit megismertni s megszeretni pillanatnyi műve volt s miután a színházi szezon bevégeződött, a melegsívű színész egy szép napon elszöktette a kisasszonyt. A szülők azonban nem tudtak belenyugodni ebbe a dologba s a rendőrség segítségét vették igénybe. A

szerelmes párt el is csipték Brodiban, ahonnan a kisasszonyt a szüleihez vitték vissza, a szerelmes színészt pedig az észéki ügyészségnél szállásolták el ideiglenesen.

— **Hogy gyóntat az orosz pópa?** Egy francia lap munkatársa az oroszokra jellemző történetként mesél el ujságjában. Nemrégben egy moszkvai főúr vendége volt. Épp javában billárdoztak a kastélyban, mikor az inas a pópa megérkezését jelentette. Nemsokára egy piszkos, részeg alak lépett be az ajtón.

— A közeli ünnepek miatt jöttem, kegyelmes uram, — mondta a pópa.

A házigazda elértette, mire céloz és száz rubelt adott át neki. A pópa zsebre vágta és kifelé indult.

— Mi lesz a gyónással és a feloldozással? — kiáltotta utána az orosz nemes.

— Csakugyan, majdnem elfelejtettem — mondta visszafordulva a pópa. Es a házigazda, szájában a szírral, jobbkezeiben a dákvál, leterdepelt, meggyónt és így fogadta az abszolúciót. A pópa elment. A házigazda így szólt az ujságíróhoz:

— Lássá, mi: orosz arisztokraták így tartjuk meg a vallás ünnepét. A cár is meg van vele elegedve, meg az isten is. — aztán tovább folytatták a játékot.

— **Léghajó Szeged fölött.** Egy léghajó repült el ma délelőtt Szeged fölött. A léghajó a szeged-rókusi állomás felől jött és a Boszorkány-sziget felé tűnt el. A léggömb alatt levő kosárban két alak volt látható. Ezek egyike kihajolt és fehér zászlót lengetett a város felé. Nehány percz mulva már eltűnt a gömb a bámuló emberek szeme elől.

— **Dráma az anyakönyvvezető előtt.** Vámos község anyakönyvvezetője előtt különös jelenet játszódott le vasárnap délelőtt. *Bányai* Imre odavaló gazdaember, a ki mesterségére nézve szabó-iparos és csak pár hónappal ezelőtt nyitott önálló műhelyt, vasárnap akart házasságra lépni *Pirnicski* Ferenc odavaló kovácmester leányával. A vőlegény azelőtt hosszabb ideig tartózkodott Budapesten s úgy látszik, hogy valami szerelmi viszonya is volt ott, mert nemsokára, hogy az eljegyzése megtörtént *Pirnicski* Marival, a menyasszony többször kapott ismeretlen kézből leveleket, a melyben arra figyelmeztették, hogy ne menjen olyan emberhez, a kinek gyermekei vannak Budapesten. A menyasszony kérdőre vonta vőlegényét, a ki kijelentette, hogy a dologból egy szó sem igaz és csak boszu akar lenni. Vasárnap délelőtt 11 órakor mentek az anyakönyvvezető elé. A mikor a hivatal ajtaja elé értek, az összegyűlt nézőközönség közül egy nő ugrott elő, karján egy fél éves kis gyermekkel, a köténye alul egy üveget rántott elő s annak tartalmát a vőlegény arcába öntötte. — A folyadék, a mely vitriol volt, ráfröcscent a menyasszony arcára is s azon több súlyos sebet okozott, míg a vőlegény arcát teljesen összemarta és a szemét is kidegette. A merénylő asszonyt rögtön lefogták s a kihallgatása alkalmával elmondta, hogy *Seffer Annának* hívják, Budapesten két évig élt vadházasságban *Bányai*val, a kitől két gyermeke született s mikor a második gyermeke született, még gyermekágyban feküdt, amikor *Bányai* megszökött tőle s őt a legnagyobb nyomorban hagyta; ezért akart bosszút állani rajta. A merénylőt átadták a csendőrségnek, a vőlegényt és menyasszonyt ápolás alá vették, de a vőlegény aligha marad életben.

— **A megkoppasztott krózus.** A *Vanderbilt* családnak legifjabb sarja jelenleg diákgyerek, valami olyan angol kiadása, ami *Bukovay* típusunknak. Elettreválóságának már néhány jelét adta a fiatal *Vanderbilt* s ezek közt nem utolsó dolog az, hogy örökségének a részével, amelyet eddig rábiztattak, már elkészült ugyan, de az alapvizsgájával még hátra van.

Hogy ezt a tartozását nem is törekszik mihamarább leróni, annak bizonyága egyrészt az, hogy a kártyasztalok körül sokat van elfoglalva s amennyi ideje fenmarad, azt a pezsgő és a szerelm foglalja el. Kártya szenvedélyének legutóbbi esélyei így váltakoztak. Az első estén nyert 35,000 koronát, a másikon kilencezret veszített. A 3-ik napon sikerült a megelőző veszteségének egy harmadrészét visszahódítania, de az erre következő napokon háromszáz ezer koronáig koppasztották meg a fiatal krózust a kártyabarlang szakértői. Különbben az óriási vagyon átadása csak most van folyamatban s így a fiatal ur néhány nap mulva újabb összegeket fog átvenni. Égyelőre bizonyosan csak azt veszti majd el a kártya-asztal mellett, ami készpénz formájában kerül a keze közé. Hogy a készpénzt követni fogja-e az örökség nehezebb része, ez a jövő titka s erre különösen a kártyasztalok bankárai kíváncsiak.

— **Elfogott rablók** Fővárosi tudósítónk táviratozza: Az esztergomi rendőrség körözésére az upesti rendőrkapitányság letartóztatta *Chmelár* Gyula 28 éves foglalkozás nélküli lakatos segédet és *Hrabacsek* József 24 éves süttő segédet, aki szintén munkanélkül van. A két jómadár Esztergom vármegyében számos betörést és rablást követett el. Legutóbbi stiklijük az volt, hogy Pilis-Szent-Kereszten feikapaszkodtak egy paraszt szekérre és a gazdára revolvert fogva, pénzt követeltek tőle, majd a paraszt nyakán lógó vászonzacskót, amelyben pénz volt, elrabolták. Pilis-Szántón meg egy korcsmárostól 60—70 darab aranyat raboltak el. A vizsgálat során az a gyanu merült fel, hogy *Chmelár* gyilkolta meg *Solymáron Blau* Jakabot. A személyleírás ugyanis teljesen ráillik. Az elfogottak *Bezdánban* is rabolhattak, mert ott vizsgálat alatt állottak. Tegnapelőtt érkeztek Ujpestre és özv. *Sztranyovszky* József-nének József-utca 28. számú lakásán szálltak meg. Itt tartóztatták őket le. Folytatják ellenük a vizsgálatot.

— **A Duna hullámai közt.** A május a virágfakadás és szerelmi drámák hónapja. Mentőnk statisztikailag kimutathatják, hogy éppen a szép május hónapjában történik a legtöbb szerelmi dráma. Ma délelőtt is történt a fővárosban ilyen dráma. Szerencsére nem végződött tragikusan. De azért kész regény az egész eset. Olyan, amilyent nem költők gondolnak ki, de az életben jut fölszínre. *Ekkert* Miklósné szép, fiatal asszonyka, a kinek férje borbély *Tápió-Szent-Mártonban*. Holdogán élt az urával, de úgy látszik, megunta a házasetet és *Hatlacsky* János cipészlegénygel néhány nap előtt Budapestre jött föl. A szerelmes pár itt éldegél. Azonban mindenféle szerelemnek vége szokott lenni. A menyecske talán kedvesében is csalódott. Ez annyira elkésertette, hogy ma délelőtt Budán, a Fazekas tér közelében a Dunába ugrott. *Hatlacsky* János, aki a menyecskével utált, nem vesztette el lélekjelenlétét, nem sokáig habozott, hanem bátran utána ugrott az asszonynak. Megkapta a nő ruháját és emberföltötte erővel uszott a part felé, maga után vonszolva az asszonyt. A Duna sodra ott ugyan erős; a legény már alig bírta a dolgot. A helyzet már-már válságossá vált s kicsi hiba, hogy mindketten a Dunába nem veszttek. Ekkor egy vontató gőzösről kötelet dobtak a vízbe. Azt szerencsére elkapta a legény s addig tartotta, amíg egy csónak érkezett a vontató hajóról, mely mindkettőjüket felvette. Az asszony már akkor eszméletlenül kívül volt. Az életmentő szerelmes legény egy rendőrrel együtt élesztgette mindaddig, amíg az asszonyka csakugyan eszméletre tért. Csakhamar megérkeztek a mentők, akik az asszonyt a Szent János-kórházba szállították. A cipész-legénynek nem volt szükségére orvosi ápolásra. A mentőorvos pedig megnyugtatta, mondván, hogy az asszony is veszélyen kívül van.

— **Öngyilkosság a feleség sirján.** A budapesti kerepesi temetőben ma *Lehováry* Bertalan hentes egy sirbolt felett föbelötte magát. A sirban első neje és gyermekei nyugsznak. A szerencsétlen ember tönkre ment, s ez okozta elkeseredését.

— **Ujságírói élelmesség.** Egy két évtized előtt a pápai királygyakorlatok alkalmával *Barna* Dóri, elment Pápayhoz, a kabinetiroda főnökéhez.

— Sturm csak általános adatokat ad a gyakorlatokról, bennünket pedig sürgetnek az ujságjaink bő részletekért. Kegyeskedjék ide adni a teljes diszpozót.

Pápaynak sok dolga volt, nem ért rá maga ki-keresni, fölkapott hát egy csomó irást.

— Tessék, ezek között lesz.

Legelőször is egy táviratra bukkant *Barna*, Szent-Pétervárról volt kelteve. Nem gondolkodott sokat, zsebre vágta, aztán elvégezve gyorsan a katonai ügyet, eltávozott. Otthon bezárkózott a szobájába és a táviratra jelzett titkos kulcs segítségével elkezdte böngészni az irást. Csak a végén rémült el maga is. A táviratot az orosz cár küldte *Ferencz* József királynak s éppen legérdekesebb részét képezte a hármasszövetség ügyének. Mindenekelőtt le-másolta huszszor. Egyet eldugott az ágyba, egyet a szekrény alá, a tükör mögé, minden elképzelhető helyre, magához is vett belőle, egyet direkt lapjának küldött fel, egyet kerülő uton a lapnak, nyomdász nevére is címzett példányt — mind arra az esetre, ha elcsipnék őt, hogy azért a szenzáció ne vesszen el. Ó maga aztán hazautazott, az eredeti táviratot pedig visszaküldte Pápaynak. A blanketta hiányát nem is vették észre, *Barna* Dóri lapja lefőzte a világsajtót. Pápay is otthon tórtott s föl-kérte magához *Barnát*, aki szorongó szívvel látta már képzeletben a kazamatákat, hallotta a bilincs csöirrenését. *Eötvös* Károly lenn várta fiakerben, hogy szükség esetén intervenálhasson. Azonban nem lett baja, mert Pápay csak arra kérte, hogy ne árulja el, miképpen jutott a csári sürgöny birtokába?

— **Egy lelkész titokzatos halála.** *Serilla* István, Pomuka község lelkészét ma a község határában halva találták. A csendőrség feladata lesz kinyomozni, hogy gyilkosság, vagy öngyilkosság áldozata lett a lelkész.

— **A becsületes utonállók.** Regénybe illő eset történt — mint levelezőnk jelenti — vasárnap estefelé *Barcs* közelében. *Barcs* közelében fekszik a *Füzes-Pusztán*, melynek ez idő szerint *Ehrenthal* Lipót a tulajdonosa. A vasárnapi napot a tulajdonos családjával kint töltötte a pusztán, velük volt két bécsi leány is, a házi kisasszonyok barátnői. Vasárnap estefelé a két *Ehrenthal*-kisasszony befogatott és két bécsi barátnőjükkel kórándulást tettek a *Dráva*-szigetire, magukkal vivén *Flesch* Lujza nevelőnőt is. A leányok igen jól mulattak a szigeten. és estefelé kocsiba ültek és hazafelé indultak. Alig értek az erdőbe, egyszerre három marcona kinézésű ember toppant a kocsira elébe, a kocsisra revolvert szegeztek s megállásra kényszerítették. A megrémült leányok nem is várták be, hogy a rablók kérjenek tőlük valamit, lekaptokták az ékszereiket s a rablók felé nyújtották. A rablók azonban büszke megvetéssel utasították vissza az ékszereket és kijelentették, hogy van annyi pénzük, hogy ilyeneket vehetnek. A leányok sírásra fogták a dolgot, de a rablók megnyugtatták őket, hogy nem lesz semmi bántódásuk, ha egy-egy csókot adnak. A leányok egymásra tekintettek s nem tudták, hogy mit tegyenek. Végre a nevelőnő feltalálta magát és a két rablót megcsókolta, utána azután a többiek is követlék példáját. A csókosztás után a rablók megkérdezték a leányokat, hogy mikor mennek ismét erre, minthogy határozott feleletet nem kaptak, elbocsátották a leányokat. *Ehrenthal* még aznap este lovasküldőnccel értesítette a csendőrséget, mely azóta keresi az utonállókat.

— **Meddig tart egy pillanat?** Egy német professor vállalkozott arra, hogy íregmérje, mennyi ideig tart egy pillanat. Az eljárása abban állott, hogy a szemhéj szélére egy darab

papirt erősített és aztán a mozgást lefényképezte. Az eredmény szerint a szemhéj gyorsan mozog lefelé, aztán egy kis ideig megáll, mielőtt záródnék. A felfelé való mozgás a másodperc 75—91 ezredrésze alatt történik. A lefelé való mozgás 15—17 századrész és a záródás 17 századrész ideig tart. Egy teljes pillanatot eredményez tehát 0,4, szóval egy másodperc felénél is kevesebb.

— **Angyal Jolán dr. felolvasása.** Angyal Jolán dr. ma tartotta második felolvasását az ipartestület dísztermében. Az érdekes felolvasás után, mely főleg a bur háborúról szólt, a vendégek megtekintették Angyal Jolán érdekes fénykép, csiga és éremgyűjteményét.

— **A flangola néven ismert új fajta angol szövetről** az angol lapok igen kedvezően nyilatkoznak, hogy ugy finomsága, valamint tartóssága fölülmulja az eddig gyártott nyári szöveteket. A fent említett szövetből a kizárólagos raktárt Arad és környéke részére Sugár József helybeli tekintélyes iparosunk szerezte meg, kinél a színház épületben lévő szabó műtermében igen elegáns ruhák készülnek.

— **Ujítás!** Honisch L. István cs. és kir. főher. udvari fényképész művészeti akadémiailag tag műtermében Szabadság-tér 16. (Dománypalota.) Telefon 358., minden vásár és ünnepnapon eszközölt felvételekről 6 drb. vizit fénykép 4 korona, 6 drb. kabinet fénykép 10 korona. A kabinet kép lehet: menyasszonyi, családi vagy bármilyen csoport felvételtől is. Művészies és pontos kivitel szigorúan be lesz tartva. A n. é. közönség szives figyelmét felhívjuk ezen ujításra.

— **Ha cipőjével nincs megelégedve,** ha azt tapasztalta, hogy eddigi cipője nem valódi kézi gyártmány, hogy lábát szorítja, vagy formáját veszíti, úgy ajánljuk önnek, keresse fel Porter Vilmos Nagy Aruházát, a Szabadság-téren, ahol feltűnő olcsó áron olyan kitűnő cipőt kap, melyre — biztosíthatjuk — nem lesz panasza. Nagy a választék, úgy férfiak, mint hölgyek és gyermekek részére. Ismétellen szives figyelmükbe idézzük: valódi kézigyártmány, melyért Porter Vilmos Nagy Aruháza, a Szabadság-téren kezességet vállal.

— **T. üzletfeleink szives tudomására** hozzuk, hogy Révész Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadtér 20. szám. Telefon 265.sz.) képviselőséggel ruháztak fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Humbertné milliói.

(A titokzatos automobil. — A letartóztatott komornyik.)

Arad, május 28.

A párisi sajtó a Humbert-család esetével nemcsak az elkövetett család nagyszabású volta miatt foglalkozik nagy hévvel, hanem jórészen azért, mert valamennyi párt politikai tőkét igyekszik belőle kovácsolni. A furfangos Humbertné, épp úgy, mint Arton, a Panama-pör hőse, minél több előkelő személyt igyekezett bevonni játékába, hogy egy könnyebben vihesse lépre áldozatait; most pedig leleplezésekkel fenyegetőzik, hogy az ellene megindított vizsgálatot lehetőleg nehezítse. A leleplezéseknek első áldozata Jacquin államtanácsos volt, akinek a hivataláról is le kellett mondania. Jacquin igen tekintélyes ember volt, a becsületrend nagy tanácsának tagja; azt az ügyetlenséget követte el, hogy amikor Humbertné bíróságra elé idézték, kísérete s karonfogva vezette a tárgyalóterembe, ami természetesen imponált a bíráknak. De ha a klerikális lapok Jacquinre utalnak, a republikánus sajtó viszont *Da Buit*-t a párisi ügyvédi kamara volt elnökét támadja, aki hosszú éveken át volt Humbertné jogtanácsosa. A nacionalista lapok erre viszont *Bulot* ügyészről beszélnek, hogy Humbertné telefon útján szokta volt értesíteni a pórei állásáról.

A párisi rendőrség még mindig hiába nyomozza az eltűnt családot, most azonban már szinte bizonyos, hogy Humberték Spanyolország felé menekültek. Vagy két héttel ezelőtt a pyrénéi hegyekben egy kis városban egy automobil

száguldott át Spanyolország felé, öt emberrel, akik szinte álarc-nagyságú fekete pápaszemet is viseltek. A gépkocsi vezetője, amikor visszatért a spanyol határról, a pyrénéi városkában megpihent, s elbeszélte, hogy utasokat vitt Spanyolországba, akikről fejedelmi jutalmat kapott, pedig gazdája, egy párisi automobil-gyáros, kinek üzlete a Grande Armée avenueen van (ahol Humbertné is lakott), szintén nagy jutalmat ígért neki ezért az utért. Humberték csakugyan könnyen menekülhettek automobilon, mert a spanyol határon a csendőrök és határőrök már hetek óta mind a vasuti állomásokon voltak elfoglalva, ahol a madridi ünnepekre igyekvő anarkistákat és karlistákat lesték. Ha volt náluk hamis névre szóló utlevél, akkor a határőrök az országuton föltétlenül átengedték őket, úgy, hogy Humberték a legelső spanyol kikötőből könnyen elvitörülhettek Dél-Amerika felé.

Párisból azt jelentik, hogy Lilleben az ügyészség újból megindította az eljárást Schotsmann gyáros meggyilkoltatása ügyében.

A fátyol, mely a sokat emlegetett Crawford testvérek kilétét takarta, részben föl van lebbentve. A vizsgálóbíró kutatta, hogy Parmentier ügyvédnek a Crawford testvérekhez intézett poste restante leveleit ki szokta átvenni. Az illető postatiszt arról az emberről, aki ezeket a leveleket átvette, olyan leírást adott, amely ráillet Humbertné egyik fivérére, Romainre. Mikor felmutatták az illető postatiszt előtt Daurignac Romain arcképét, a postatiszt azonnal ráismert. Eszerint az egyik „Crawford“ aki annyit perlekedett Humbertné ellen a 100 milliós örökség miatt, nem volt más, mint Humbertné tulajdon fivére a hírhedt „Rente Viagéro“ igazgatója.

Londonból táviratozzák, hogy a New-York Journal értesülése szerint Humbert Frigyes komornyikját tegnap Jersey-Cityben letartóztatták. A komornyik bevallotta személyazonosságát és elmondotta hogy a Humbert-család saját yachtján utban van Argentina felé. A család némely tagja különböző utakon menekült el Franciaországból s már legközelebb valamennyien az Egyesült-Államokba érkeznek.

A lovászfű boszúja.

(Merénylet egy tréner ellen.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 28.

Az alagi gyepen Königswarter versenytállójának trénerje Reeves John ellen vakmerő merényletet követett el a múlt év november 20-án délben Berta István lovászfű Reeves John tréner ugyanis november 19-én meglátta, hogy a lovászfű egy gondzására bizott csikót megvert. Minthogy ez szigorúan tiltva van a lovászoknak, a tréner lovaglós ostarával megfenyítette Berta Istvánt. Másnap, mikor Reeves John kilovagolt, a lóraszállítás alkalmával ismét megfogta a lovászfű fülét s megrázta. A megvert fű ekkor elhatározta, hogy boszút fog állani a tréneren, s elhatározását csakhamar tett követte. Dél tájban tért vissza az angol lóidomító a versenypályáról. Mikor az istállók elé ért, Berta István odament hozzá, Reeves John gyanutlanul szállt le a lóról, a midőn féllába már a földet érte, Berta István előrántotta nadrágzsebéből tör alak kését s azt a tréner hátába dofte.

Még másik szurást is intézett az angolra a lovász. Ezt a szurást azonban már Holló Rudolf lovászfű annyira felfogta, hogy a szurás ereje csakis a tréner ruháit érte, a testet azonban már nem sértette meg.

A második szurás után Reeves John össze-

esett s szenvedett sebéből tizenöt nap alatt gyógyult ki. Támadója Berta István lovászfű a véres tett után megszökött s csak másnap fogták el az üldözésére kiküldött csendőrök. A pestvidéki törvényszék szándékos emberölés kísérletének büntetéseért helyezte Berta Istvánt vád alá.

Ma tárgyalta ezt az ügyet a pestvidéki esküdtszék Bónay Kamill táblai bíró elnökelete alatt.

Berta István lovászfű kihallgatása olyamán elmondta, hogy november 19-én Reeves őt bántalmazta. Ő felindulásában csak egyszer szurta meg — emlékezete szerint — az angolt.

— Maga a vizsgálóbíró előtt egészen más-ként vallott? Ott ugy adta elő a dolgot, hogy mikor reggel kilovagolt a tréner s magát bántalmazta, már eltökélte magában, hogy megbozolja az angolt.

— Én akkor is csak azt mondtam, amit most.

— A vizsgálóbíró előtt nem említette, hogy akkor szalonnázott volna. Ugy mondta el az esetet, hogy a kést egy lovásztársának a lábájából kereste elő s rejtette el a nadrágjába. Ezen a napon valamiért Reeves John tréner őnt lovaglós ostarával megverte. Másnap — november 20-án — mikor a kilovaglásához elővezette a lovat a trénernek, ez ismét bántalmazta, megfogta fülét és véresre cibálta. Nagyon bántotta ez a dolog, de azért nem tett semmit, hanem nyugodtan szalonnázni kezdett. Még nem fejezte be a reggelizést, mikor a tréner visszatért lóháton. Őn elébe ment, hogy a lovat tartsa s bevezesse az istállóba. Ekkor a tréner harmadszor is bántalmazta. Így mondta?

— Akkor is azt mondtam, amit most — hangoztatta egyre a vádlott.

Következett Reeves John tréner kihallgatása német nyelven a beidézett tolmács közvetítésével.

A tréner is ugy adta elő a dolgot, mint a vádlott. A lovászfűt ő csak kétszer bántotta.

— Mikor visszatért a lovaglásból, bántalmazta vádlottat?

— Nem. Én azt hittem, hogy ő a lovat akarja bevezetni az istállóba, e közben rám támadt, mikor én féllábal már leszállófélben voltam a lóról.

— Hányszor szurt a vádlott?

— Kétszer. Egyik a hátamon ért, a másik a szívem táján, de a rajtam levő vastag ruha miatt nem sérthetett meg.

— Meddig volt beteg?

— Háromhétig voltam otthon a szobában, a sebem 14 nap alatt gyógyult be.

Még három lovászfűt hallgatott ki a bíróság. Ezután felolvasták a vádlottnak a börtönből a trénerhez intézett bocsánat kérd levelét, amelyben megörten bocsánatot kér ettől.

Ezzel a bizonyítási eljárás befejeztetett. Az esküdtek a lovászfűt a szándékos emberölés kísérletében hatnál több szóval vétkesnek mondták ki, mire a bíróság hét havi fogházra ítélte.

Az elítélt megnyugodott, a kir. ügyész azonban semmisségi panaszt jelentett be az ítélet ellen.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Tanácselnöki kinevezés. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Németh Gyula pozsonyi ítélőtáblai bírót a temesvári kir. ítélőtáblához tanácselnökké nevezte ki.

§ Hat hónap egy trikó miatt. Az Aradi Esti lap mai száma jelenti: Aki csak némileg ismeri a profizionátus tolvajok sajtáságait, az tudni fogja, hogy ezek a tolvajok milyen különösek. Van olyan köztük, aki az utcán a viláért nem lopna el semmit. Az ilyen csak

ajtó feltörés után érzi magát elemében. Van aztán olyan, aki a Darius kincseért sem törne felzár, hanem az utcán lelöpja még a kalapot is az ember fejéről. Ilyen különös utcai tolvaj állott ma az aradi törvényszék előtt. Zboray Györgynek hívják s egy rózsaszínű trikót lopott el a *Kilényi és Reich* cég szabadságtéri üzlete elől. A trikó ki volt szögezve s Zboray egy pillanatra levette a szöveget és levette a trikót is, amelyre tudja Isten mi okból lehetett szüksége. Lopott ez a Zboray már sok mindent, de következetesen mindig csak az utcán. A mi az utcán a keze ügyébe akad, az mulhatatlanul a zsebébe vándorol. Volt eset, hogy olyan dolgot is lopott, a mi nem fért a zsebébe. Ilyen eset volt, mikor egy kocsirol egy hatalmas bundát lopott le Zboray, a ki különben a megátalkodott bűnös gonoszságával vallja be bűneit. Nem tagad semmit, csaknem büszkélkedik vele. Az aradi törvényszék most ült föllette törvényt. Ezuttal csak a trikó miatt. *Fábián Lajos* dr. táblai bíró volt az elnök, *Földes János* és *Szöllőssy Jenő* dr. a szavazók. *Domonkos Lázló* az ügyész, *Kovács József* aljegyző, a tárgyalás jegyzője. A bíróság Zborait, tekintettel arra, hogy már többször volt büntetve, hat hónapi fogházra ítélte. Az elítelt megnyugodott.

Uzborás aranyműves. Egy altábornagy özvegye nemrég elzalogosította az ékszerait 5800 koronára s mert még néhány száz forintra volt szüksége, a zálogcédulákkal *Ujházi Jakab* aranyműveshez ment, a kinek az *Andrássy-uton* van üzlete. Kapott is Ujházitól 800 koronát, de hogy mily feltételek mellett, ez vitássá lett s a büntelő törvényszék elé került az ügy. A panaszos urnó úgy adta elő a dolgot, hogy a cédulákra oly feltétel mellett adta az ékszerész az említett summát, hogy utána tíz napra kétszáz korona kamatot kap. Mikor pedig később kívánt a zálogcéduláihoz jutni, akkor Ujházi, azt állítva, hogy ő azokat megvette és nem zálogba vette, csak 2000 koronáért volt hajlandó kiadni. Az uzsora címén tett följelentéssel ma foglalkozott a törvényszék vádta nácsa s mert valószínűsítve lett, hogy a panaszosnő mond igazat, a bíróság Ujházit *vád alá helyezte*. Mivel e határozat ellen felebbezésnek helye nincs, legközelebb a fő-tárgyalást is megtartják.

A KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.*

Az aradi anyakönyvi hivatal.

Tek. Szerkesztő Ur!

Tisztelettel kérem, sziveskedjék alábbi soraimat közzé tenni. Az igazság és a közönség érdeke adja kezembe a tollat.

A multkor dolgom akadt a városházán. Az emeleten jártomban láttam, hogy a volt polgármesteri lakásban munkások dolgoznak, bementem, megnéztem, s láttam a valóban szép, tágas szobákat, melyek ezután hivatalok lesznek. Alig néhány napra rá egy uri család felkért, hogy legyenek násznagy, illetve tanu leányuk házasságkötésénél. Bementünk az anyakönyvi hivatalba, hol az anyakönyvvezető dolgozott, s ahol négyen vártak sorjukra. Az anyakönyvvezetőnek jöttünk célját jelentve, ő a szomszéd szobába — a levéltárba — utasított az ott dolgozó anyakönyvvezetőkhöz. Bementünk a vasajtón hatan a levéltárnak ugyancsak szük helyiségébe, hol egymás mellett állva szorongva is alig fértünk el, pedig egyre-másra még jöttek a levéltárba, hivatalnok és szolgálk, kik sürgősen kértek iratokat.

Vo tunk hát szép számmal abban a szük helyiségben és volt zaj is ott szépen, hozzá még állni kellett, mert szék nincsen, de ha lenne is, hely nincs a hová tehetnék, hogy legalább a hölgyek üljenek le. Még csak egy fogas sincs ott, a hova a kalapot lehetne tenni, hanem a kézbe kell azt szorongatni, akár csak a paraszt embernek a szolgabíró előtt. B. lapjában olvastam, hogy a volt polgármesteri lakást egy értekezlet kiosztot a a hivatalok számára de abban egy szó sincs arról, hogy az anyakönyvi hivatal kapna más, alkalmasabb helyiséget. Hát ez a mostani állapot a közönség szempontjából tarthatatlan. Nem hiszem, hogy volna város széles e hazában, ahol az anya-

könyvi fontos hivatal így, ilyen helytelenül, lenne elhelyezve, összeszorítva, hol az anyakönyvi dolgokat pl. házasságra jelentkezést állva kelljen végezni egy másik hivatalban nagy publikum hivatalos beszédei közben.

Hiszünk, hogy Arad város körültekintő, gondos polgármestere és tanácsa figyelemmel lesz arra a nagy közönségre, mely megfordul az anyakönyvi hivatalban és ennek a hivatalnak 2-3 szobát juttat, ahol a közönség jól megférjen, s ahol lesz fogas és a székek is hely. Ezt akartam a közönség érdekében elmondani.

Násznagy.

NAPIREND.

Május 29. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Ur napja. — Protestáns naptár: Maxim. — Görög-keleti naptár (május 16.): Teodór. — A nap 3 óra 53 perckor, nyugszik 7 óra 29 perckor. — A hold kél 11 óra 55 perckor, nyugszik 10 óra 17 perckor.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Ereklje-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Időjárás. A központi meteorologiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, száraz.

Május 29. Az aradi egy- és kétfogatu bérkocsitulajdonosok majálisa (Csálai erdő). — Az aradi kerékpár klub kirándulása Zimánd-Ujfalura.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— **Fizetéskeptelenségek.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetéskeptelenségekről tesz jelentést: *Ferenci József, Nyiregyháza*, — *Willer O., Zágráb* — *Padits Sándor, Miskolc*. — *Weinberger Gábor, Ürmény*. — *Szász testvérek, bej. keresk cég Tokaj*. — *Tötössy István, Pozsony*. — *Giacomo Fondo, Lussinpiccolo*. — *Geller Jakab, Cernovitz*.

Budapesti áru- és értéktözsde.

— Az *Aradi Közlöny* távirati tudósítása. —

Budapest, május 28.

Déltözsde. Buzakínalat mérsékelt, vételkedv javult. Szilárd iránzat mellett 18,000 méterzássa került forgalomba, 5—10 fillérig drágább áron. Egyéb gabonanevek közül tengeri és rozs drágább. Időjárás szép.

Zárlat 12 órakor:

Buza májusra	8.75—8.76
Buza októberre	7.81—7.82
Rozs májusra	6.69—6.70
Rozs októberre	6.69—6.70
Zab májusra	5.78—5.79
Zab októberre	5.78—5.79
Tengeri májusra	5.18—5.19
Tengeri júliusra	5.23—5.24
Tengeri augusztusra	5.30—5.31
Repcse augusztusra	11.85—11.95

Zárlat 5 órakor:

Buza májusra	7.80—7.81
Buza októberre	6.70—6.71
Rozs májusra	5.79—5.80
Rozs októberre	5.26—5.27
Zab májusra	5.33—5.34
Zab októberre	5.16—5.17
Tengeri májusra	11.85—11.95
Tengeri júliusra	
Tengeri augusztusra	
Repcse augusztusra	

Zárlat 5 órakor:

Oszták hitelrészvény	694.75
Magyar hitelrészvény	715.50
Lezártolobank részvény	439.50
Rima-Murányi vasmű részvény	520.—
Oszták-magyar államvasuti részvény	695.—
Közuti vasut	622.50
Városi villamos vasut részvény	314.—

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Május 28. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli sulyban 100—3 fillérig, öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig, fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban 108—9 fillérig, fiatal közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 107—9 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban 105—6 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felüli sulyban 108—9 fillérig, közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 107—8 fillérig, könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban 104—6 fillérig.

Sertésleltétel. Május hó 25. napján volt készlet 43,782 darab, május hó 26. napján főlhajtattott 320 darab, május hó 26. napján elszállított 445 darab, május hó 27. napján maradt készlet 43,657 darab. Üzlet: Változatlan.

A KIADÓHIVATAL ÜZENETEL.

S. M. tanár Lipka. Kérdezett hirdetés egyszeri közlése 2 kor. 40 fillér, többszöri közlés egyenkint 2 korona.

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1902. évi május hó 1-től. —

ARADRÓL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 4.45	Személyvonat d. u. 3.32
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Gyorsvonat reggel 8.08
Soborsinról délután 2.04	Személyvonat d. e. 10.50
Személyvonat d. u. 4.07	Radnáról délután 2.36
Radnára délután 6.35	Gyorsvonat délután 4.06
Gyorsvonat este 7.18	Személyvonat este 8.57
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.59
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 7.10	Személyvonat reggel 8.35
Személyvonat d. u. 4.11	Vegyesvonat este 7.06
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahonczról szm. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Gurahonczig szm. du. 4.30	Személyvonat este 6.56

Május 1-től bezárólag szeptember 30-ig ünnep-és vasárnap, valamint a radnai búcsúnapokon jön Radnáról egy vegyesvonat este 8 óra 23 perckor.

REGÉNY-CSARNOK.

A fehér hattyú.

Regény három kötetben.

Irta: *Catulle Mendés.*

[56]

(Folytatás.)

Igy beszélve, vagyis inkább sutlogva, mert szavai hasonlítottak a madárka panaszához, mely meghal fészkeben, Lizi felemelte vékony karjait és remegve nyujtá Frigyes felé. De ő komoran, némán eltompulva, nem is közeledett szeméi, melyek félelmes megdöbbenést tükröztek vissza, mintegy önkénytelenül fordultak a főhercegnőről az anyakirályné felé.

A haldokló sremeiből két nagy kőncsepp hullott alá és pergett le orcáján; a legnagyobb bánat és elbátortalanodás hangján folytatá még halkabban, mialatt kinyujtott karjai, mint a toll nélküli madárszárnyak, erőtlően hanyatlottak alá.

— Vége van! vége van tehát! Nem szeretsz többé! Oh! milyen kegyetlen is vagy. Ha nem is érzesz irántam szeretemet, könyörületet érezhetnél, a haldokló iránt. Mibe került volna neked ide nyujtani kezeidet?

Ha tudnád, milyen borzasztó ilyen fiatalon meghalni annyi szép remény után. Ha ide nyujtanád kezedet, kevésbbé félnék a haláltól, mert úgy látszanék, mintha te vezetnél engemet és én szívesen megyek mindenüvé, hova te vezetesz; de te nem mozdulsz. Ah! ha erőm volna, hogy körülfognám karjaimmal nyakadat és hozzám vonjam. De hát mi történt veled, édes Istene.n? Egykor, Lillienburgban, olyan jó voltál, s olyan boldogok voltunk, mind a ketten! Emlékszel-e azokra a szép dolgokra, melyeket a költőidben olvastál és ismételtgettél előttem? Kissé különös voltál, de az olyan jól illett hozzád. Gyakran, talán emlékszel, kicsufoltál, mert megettettem tyukjaimat és udvaron vagy cirógattam galambjaimat és te büszkén vezetted el onnan, mint egy lovas elvezeti hölgyét és Oriannának vagy Clorindának nevezted. Ohó! ekkor még szerettél. Ha akkor mondtam neked: „Jer közelebb,“ nem néztél rám olyan vadul. Nem kérek tőled sokat. Ne fogd meg kezeimet, ha nem akarsz, de hajlj ide közelebb hozzám, hogy abban a pillanatban midőn meghalok, lelkem a te ajkaid lehellel-vel egyszerre szálljon el belőlem.

Olyan rendkívüli gyengédséggel könyörgött, hogy Frigyes szeméi végre könyekbe lábadtak és lassankint oda kezdett hajolni föléje, mialatt Lizi tovább sutlogá:

* Az ezen rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

— Oh! Igy. Köszönöm, Frigyesem! Közelebb, közelebb. Támaszd fejedet vállamra; igaz, hogy nagyon sovány, de a takarón keresztül nem fogod érezni a csontot és arcod nem fog fájni. Oh! milyen boldog vagyok! Mondd, emlékszel-e? sokszor voltunk így egymás mellett Lilienseeben, esténként a tó partján, a nád erdőben?

Mintha e szavak szívét lépték volna szét, mintha sarat vágta volna szeméi közé, úgy ugrott hátra Frigyes.

— Hallgass! hallgass boldogtalan!

Lizi pedig erre az utolsó kegyetlenségre hevesen összerázkódott, félig felemelkedett, szeméi fénytelen tekintettel nagyra nyitak és hirtelen, szó nélkül, élettelenül roskadt vissza.

— Lux perpetua luceat eis! Amen! fejezte be zsoltárait Thekla királynő.

Azután Lizikeh lépett.

— Meghalt, mondá.

Frigyes irtozáttal fordult vissza a sötét terembe és innon tapogatózva ki, mialatt minden be belebotlott.

Az öreg királyné pedig gyengéden lezárta szeméit a kis halottnak és lassan rávonta a takarót szegény Lizi fejére, ki egykor oly csinos, oly elégedett volt Lilienseeben kis majeros leánynak öltözve és oly szép dalokat tudott énekelni a galambok turbékolása és a kacsák hápogása között.

(Folytatása következik.)

RINCZÉR
EGYÜVEG
KRONDORFIT!

BORHOZ LEGJOBB!!
KITUNO ASZTALIVIZ
1895
NYÁLKAOLDÓ GYÓGYITAL.

Nemzeti színház.

Csütörtökön, 1902. évi május hó 29-én:

Bérletszűnet.

Bérletszűnet.

Délután 3 órakor, fél árákkal:

A király házasodik.

Történelmi vigjáték 3 felvonásban. Irtá: Tóth Kálmán.

SZEMÉLYEK:

Anyakirályné Csigaházi E.	István bán Győre Alajos.
L. Lajos Ternyei L.	Erzsébet Gazdi A.
Fiori hercegnő Daróczy Ilka.	Kopjai Imre Zilahy Gyula.
Magnificus Németh J.	Udvarmester Balog Arpád.
Doctissimus Tukorai L.	Udvartóló Gözon Béla.
Kont Miklós Csiky László.	Farni gróf Marházi M.

Kezdete délután 3 órakor.

Bérlet 24. sz.

Páros.

Este 7 1/2 órakor, rendes árákkal:

Rip van Winkle.

Regényes operette 3 felvonásban, 4 képben. Irták: Mellhac, Gille és Farnie. Fordították: Evva Lajos és Fáy J. Béla. Zenéjét szerzette: Róbert Planquette.

SZEMÉLYEK:

Rip-Rip Békéssy Gy.	Katrina, huga Karácsonyi.
Lisbeth, neje Parlagi K.	Sarlott Szabó Irma.
Alice, leánya Kley Mariska.	Rikkordzin Tukorai L.
Derrick Polgár S.	Hudson Juhász S.
Adrien, fia Németh J.	Hadnagy Szabó József.
Van der Bilt Sarkadi A.	Levelhordó Garai Ilonka.
Nick, fogadós Németh J.	Szellem Singhoffer V.

A III-ik felvonás 20 évvel később.

Rip-Rip Békéssy Gy.	Van der Bilt Sarkadi A.
Alice, leánya Haller Irma.	Katrina, neje Karácsonyi.
Derrick Polgár S.	Jean, fogadós Németh J.
Adrien, fia Bejczy Gy.	Levelhordó Garai Ilonka.

Kezdete este 7 és fél órakor.

S z e s z ü z l e t.

— Május 28. —

Mai jegyzéseink: Készártú nagyban nyers szesz 118 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Szűrt moslék 12'80—13— korona mmázsánként.

NYILTTÉR.*

Ujdonság!

Ujdonság!

„Flangola“

angol kelme uri ruhákra

a saison

legkiválóbb ujdonsága

különböző legújabb divatszínekben megérkezett.

Kizárólagos raktár

Sugár József

uri szabónál

Arad, színházépület.

Telefon 395. szám.

Ugyanott megrendelések a legizlésebb és lelegegánsabb kivitelben kézzitettek.

A nagyérdemű közönség becses tudomására hozom, hogy

ma csütörtökön, Urnapján
A M E R I K A

szép fekvésű, kényelmesen berendezett nyári mulatóhelyemben

(Választó-utca, a Marospart torkolatánál)

d. u. 4 órától

a cs. és kir. 33. gyalogezred
teljes zenekara

a karmester személyes vezetése mellett válogatott műsorral

hangversenyt
rendez.

Este fél 8 órakor

az aradi egy- és kétfogatu bérkocsisok majálisa a csálai erdőből ünnepélyesen vonul be a waggongyári munkászenekar dallamai mellett, amikor a n. é. közönség szép

t ü z i j á t é k k a l

lesz fogadva.

A helyiség ez alkalommal az ujonnan berendezett acytelin égőkkel pompásan lesz kivilágítva. Fedett tekepálya éjjeli játékra berendezve.

Belépti-díj 20 fillér.

Gyermekek és katonák őrmesterig nem fizetnek.

Meleg és hideg ételek, valamint kitűnő italok jutányos árban, a kifüggesztett árjegyzék szerint.

Áremelés soha sincs.

Számos látogatásért esd kiváló tisztelettel

Weilandits István.

Csak vasárnap, jun. 1-ig.

Az ipartestület disztermében.

Dél-Afrikából csodaszerű dolgok

Tíz évig túl az Oceánon és két évig a dél afrikai bur-háboruban vett részt a kereskedésnél, ahonnan szép kiuntetésekkel tért vissza magyar hazájába s most sok szép és érdekes gyűjteményét óhajtja bemutatni. — Láthatók lesznek Dél-Afrika vadregényes harczterei nagyító-üveg nélkül, ugyszintén benszülötteinek viselkedési és öltözékei, Dél-Amerika tűzföldi vadnépei és a patagoniai nyers hussal élő népfajok.

Felolvasások naponta délután 5 órakor:

Csütörtökön: Dél-Amerika és Dél-Afrika iparáról, kereskedelméről és a benszülöttek szokásairól.

Pénteken: Tűzföld, Chil és Patagonia, Brazília, Urugny, Paraguay.

Most érkezett Dél-Afrikából!

Professores Dr. Angyal Jolán,

itt mint arczismerő tanárnő, phrenologist, physiognomist, astrologist, graphologist. Physikai alapokon.

Arcból olvas mindenkinek, mit tanulhat és minő álláshoz juthat tanulmányai révén. Akik a spiritualismusban hisznek, vagy azzal foglalkoznak, azok is mediumra találnak.

Nyitva reggel 9 órától este 9 óráig.

Belépő-jegy 1 korona. — Gyermekek tanáraik vezetése mellett 30 fillér.

LEGSZEBB FOGAK!

DENTOLIN

fogpasztánk által érhetők el.

Egyszeri használat mindenkit meggyőz

Egy tégely ára . . . 1 korona.

Egy darab ára . . . 60 fillér.

Egy tubus ára . . . 50 fillér.

5% a magyar tanítónők „Otthona“ javára.

VOJTEK és WEISZ

drogueria és parfumeria nagykereskedése

ARADON.

A t. hölgyközönség szives figyelmébe!

A divathölgyek közül sokan azon téves hiszemben vannak, hogy Szabadságtér 3. sz. a. levő nőruha műtermemben csak kizárólag a legeredetibb angol női ruhák készülnek. Ez a feltevés alaptalan, annyival is inkább, mivel műtermem a mai kor igényeinek megfelelően van berendezve. — Azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a legegyszerűbb francia ruháktól kezdve a legizlésebb utcai és lelegegánsabb alkalmi ruhákig készíthetek. Főtörekvésem mindig az volt, hogy a nagyérdemű hölgyközönséget szolid árak mellett a legpontosabban és lelkiismeretesen kiszolgálhassam.

A hölgyközönség szives támogatását továbbra is kérem és vagyok alázatos szolgálója

Varga Kálmán,

női szabó, a németországi első szabászati akadémia volt nővendéke.

Házi esengők

bevezetését és javítását szak-
szerűen végzi:

Kalmár József

villanyműszerész. 589

Arad, Salacz-utca 2. sz.

Kerékpár és varrógép raktár.
Szakszerű javítóműhely!

Telefon 39. szám.

Ajánlunk igen t. vevőinknek első
minőségű szagtalan**fűtő-köszenet**50 kilós zsákokban csomagolva, bér-
mentve házhoz szállítva

100 kiló 3 kor. 40 fill.

Állandóan raktáron tartunk

**elsőrendű
kovács-köszenet**

és darabos 1470

bükk-faszemet is50 kilós és 25 kilós zsákokban.
Megrendelések pontos hazaszállítása
végezt felnap időt kérünk.**Kneffel Károly és Fia**

vaskereskedése Aradon.

Kassovitz Fülöp

férfi-, fiu- és gyermekruha raktár
Arad, Andrassy-tér 9. sz., a Minorita-templommal szemben.

Nagy választék

kész ruhákban a legkitűnőbb szövetekből

versenynélküli olcsó áron.

Mérték utáni megrendelésekhez nagy választék van több mint 2000 szövetmintából,
s ezen rendelések legjutányosabb áron eszközöltetnek.

Reverendák a főt. papság részére,
civil-ruhák, katonai, hivatalnoki és egyleti egyenruhák
a legpontosabban előírás szerint készítettnek.

Kiváló tisztelettel

Kassovitz Fülöp,

Reich Samu, üzletvezető

Arad, Andrassy-tér 9.

531

Igen tisztelt Kassovitz ur!

A megrendelt összes ruhák átvételét a legnagyobb köszönettel elismerem, s igazán mond-
hatom, meglepő gyorsasággal s a mellett a leggondosabb kiállítással elkészítve vettem át, miért is
fogadja el tőlem tiszteletem jeléül e pár sorokat.

Sikló, 1902. évi május hó 5-én.

Maradtam tisztelője
Hold Ferencz, s. jegyző.**ALAPITTATOTT 1876.****BERÁN ANTAL ÉS FIA**

kárpitós és diszitő

Aradon, Szabadság-tér 20. sz. (Gróf Nádasdy-ház.)

Elvállalnak a legegyszerűbbtől a legfinomabb

lakás-berendezést minden stýlben

a legjutányosabb áruk mellett.

Kárpit-papír nagy raktár.

(Tapéta) gipsz és Machse, dombor-menyezetek és kemény dombormű

a legművésziesebb kivitelben. — Tervek és árjegyzékek kívánatra lesz készítve.
Minden fővárosi verseny kizárva.**Lószőr, afrik és szégras matracs raktáron.**Mindennemű vászon és fa-ablakredőnyök, egyleti disz és diszitési zászlók gyár-
tási terme, ünnepélyek és termek diszitési vállalata.**Tekeasztalok behuzása helyben és vidéken.**

A nagyérdemű közönség pártfogását kéri

teljes tisztelettel

Berán Antal és Fia.

955

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Több kiállításon első díjjal kitüntetve.

Városi és megyei telefon 132. szám.

Egyedül valódi angol

THIERRY-féle BALZSAM.

Egészség-rendőrileg megvizsgálva és jóváhagyva.

Az üvegek felszerelése kereskedelem-törvényi minta-védelem alatt áll.

Ezen balzsam belsőleg és külsőleg is használható: 1. Hasonlíthatatlan hatású gyógyszer a tüdő és mell minden betegségeinél: onyhi a hurutot és megszünteti a kiköpést, eltávolítja a fájdalmas köhögést s meg ilyen időt bajokat is meggyógyít. 2. Kiváló hatása van torokgyulladásnál, rekedtség-nél, a nyak bármely bántalmánál stb. 3. Alaposan megszüntet minden lázt. 4. Meglepetően gyógyítja a máj, gyomor és a belek minden betegségét, különösen gyomorgörögést, kólikát és hasrágást. 5. Gyenge hashajtó és vértisztító hatású. Tisztítja a venákat, megszünteti a hypochondriát és buskomorsógot, erősíti az étvágyat és emésztést. 6. Kiváló szolgálatot tesz fogfájásnál, orvosi fogaknál, szájpneumonánál, minden fog és szájbajnál, megszünteti a felhőfőgést s a száj és gyomor rossz szagát. 7. Külsőleg kiváló gyógyszer minden sebre, akár régi az, akár új, sértésekre, orbánczra, pattanások, f-stulák, szemölcsök, égési sebekre, megfagyott tagokra, rüh, kősz s kitésekre, felpattogzott és érdes kezekre stb., megszünteti a tejfájást, zúgást, szakszűzést, közhéjást, felfújást stb. Jól vigyázzon mindenki a fenti zöld apacza-vedjegyre. — Hamisítás ellen a legbiztosabb óvszer a gyáramból való direkti megrendelés. A szállítás csak a szabadalmazott eredeti dobozokban 12 kis vagy 6 dupla üveggel történik. Ausztria-Magyarország minden postaállomására bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveg ára 4 korona, Bosznia és Hercegovinába bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveg 4 korona 60 fillér. 12 kis vagy 6 dupla üvegnél kevesebb nem szállítatik. — Szétküldés csak a pénz előre beküldése vagy az összeg utánvétele mellett.

Miért szenved? mikor biztos gyógyító hatásra van kilitás még a legrégibb sebeknél is a

Thierry A. gyógyszerésznek egyedül valódi

Centifolia-kenőcs

használatánál, amely által majdnem minden alkalommal, még a fájdalmas és veszélyes műtétek vagy amputálás is elkerülhetők és utóérhetlen úgy a sebek gyógyításában, mint a fájdalom enyhítésében is. A valódi Centifolia-kenőcs használható: gyermekágyas fájó mellére, tejfolyás megakadásánál, mell-megkeményedés, orbáncz, minden idült bajknál, sebes lábak vagy tagokra, sebek, sőtölés, dagadt lábknál, sőt csontszűzél is; ütés-, szúrás-, vágás-, zúzás- és lövebeknél; minden idegen anyag, mint: üveg vagy faszilánk, homok, serét, tövis stb. kiszívására; mindenféle dagadtatok, kelések, támadások, pokolvar, sőt rákbajnál is; gillista ellen, körömméreg, pörsevés, sebes lábak, mindenféle égési sebek, fagyos tagok, a beteg fekvéstől fáradt tagjaira, nyakdagadatok, a vér betegségei, fülfolyás, gyermek-ötvar stb. bántalmak ellen. Két tégelynél kevesebb nem küldetik; a szállítás csak az árnak előleges beküldése vagy utánvét mellett történhet. Két tégely ára szállítólevéllel, portó és csomagolással együtt 3 korona 60 fillér. Számtalan elismerő-levél áll rendelkezésre. Mindeukit óvatuk a hatástalan hamisítványok vásárlásától s tessék ügyelni, hogy minden tégelyre a főnői vedjegy és a cím: „Schutzengel Apotheke des A. Thierry in Pregrada“ beégetve legyen.

A gyógyhatásukban utóérhetlen eme két szer a romlásnak nincs kitéve, hanem ellenkezőleg, minél régebbiek, annál jobbak és hatásosabbak lesznek, sem a hideg, sem a meleg által nem szenvednek és azért bármely évszakban szétküldhetők. Legtöbbszörre már az orvos megérkezéseig is segítenek, nagyon természetes, hogy sohasem szabad hamisítványokat, vagy pedig más értéketlen és hatás nélküli ugynevezett pótszereket használni, amelyekért a pénz hiába dobják ki, hanem csakis ezen két régen jónak elismert, valódi, olcsó, megbízható és mindamellett teljesen ártalmatlan világhírű szer kell vásárolni, amelyeket minden családban minden előfordulható esélyre készletben kell tartani. Ahol pedig ezen szeret a valódiság minden kellekével ellátva nem volna kaphatók, úgy kérjük azokat közvetlenül

Thierry (Adolf) gyógyszerésznél Limited „Schutzengel Apotheke“ Pregrada bei Robitsch-Sauerbrunn

megrendelni.

Központi raktár: Budapest Török J. gyógyszerésztárában, Zágráb Mittelbach S. gyógyszerésztárában, Bécsben C. Brady gyógyszerésztárában. 1901

Ló eladás.

Méltóságos Gróf Almásy Dénes ur kétegyházi (Békésmege) félvér méneséből következő tenyész kanczák és hibátlan kitünő használatu kocsis lovak jelöltettek ki eladásra.

1 drb. szürke kancza, 9 éves, 158 cmt. magas, anyja: Dió-Gidrától, apja: Majestóso.

1 drb. szürke kancza, 9 éves, 156 cmt. magas, anyja: Dió-Czigánylegénytől, apja: Majestóso.

1 drb. szürke kancza, 9 éves, 158 cmt. magas, anyja: Szemes-Czigánylegénytől, apja: Majestóso.

1 drb. sárga kancza, 10 éves, 160 cmt. magas, anyja: Schágiától, apja: Dió.

1 drb. sötét pej koros kancza, 163 cmt. magas, anyja: Gidrától, apja: Czigánylegény.

A kanczák „Primusz“ ang. telivér ménnel befedezve csikó választás után szeptember hóban adatnak át vevőnek.

Eladó még: 1 drb. pej herélt, 5 éves 173 cmt. magas nyerges ló, anyja importált irlandi vadászló, apja: „Montegibello“ félvér.

Részletes felvilágosítással szolgál a főintézőség, — megkeresésre kétegyházi állomáson fogatról gondoskodva lesz.

Megele Béla,
uradalmi főintéző.

988

Telefon 278.

Telefon 278.

GLÜCK JÓZSEF

szobafestő és mázoló

Arad, József főherczeg-ut 7. szám.

Ajánlja magát mindennemű

szobafestő, szobakárpitozási, menyezetek dombormű

diszítési és mázolósi munkálatok teljesítésére, továbbá ablakok színes üvegfestési imitálását a legújabb modern kivitelben a lehető legjutányosabb árak mellett.

Elvállalom a lakások féreg (poloska) mentessé tételét

teljes jótállás mellett.

A nagyérdemű közönség pontos és gyors kiszolgáltatása céljából készletben raktáron tartok dus választékban papirkárpitot, könnyű sulyu papiröntvényből (Xylogenet-Stuck) domboru diszitményeket és üvegfestés utanzatu színes mintákat, a melyek lakásomon minden időben megtekinthetők és megválaszthatók. — A nagyérdemű közönség becses támogatását kéri

646

mély tisztelettel

GLÜCK JÓZSEF.**Kovács Soma**

gép és műszaki áru üzlete

Arad, Andrassy-tér (Neuman-palota mellett.)

Állandó nagy raktár:

Drosz és oliva gépolaj, gépkenőcs, szíjj, lenzsák, vízmentes ponyva, aczéldobsin, rétegfém,

lakatos és gépészeti szerszámok,

csavarok, fecskendők, mérlegek

és legjobb gyártmányu

Kühne gazdasági gépek,
malomszerek,

szőlő és pinczegazdászati eszközök

legelőnyösebb árakon.

A haj eredeti színét

visszanyerjük a Hajós-féle

Hajregenerator

használatával. Rövid idő alatt visszaadja az ősz hajnak eredeti színét, ifjúkori szépségét és ennek visszatérése után az elért eredmény állandóan megmarad. A fehéreneműt és fejbőrt nem piszkítja.

Egy üveg ára 60 krajczár.

Hófehér fogakat egyedül a Hajós-féle

Venus Antiseptikus fogpép

használatával által nyerhetünk, egy tégely ára 60 krajczár. (Az üres fogpép-tégely 10 kr.-ba visszavásároltatik.)

Valódi angol celluloidba foglalt

Antiseptikus fogkefe

2 évi jótállással ára 90 kr.

Fenti szerek egyedül kaphatók:

Hajós Árpád

gyógyszertárában

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Aradi ipar- és népbank.

Ékszer-zálogosztály.

Árverési hirdetemény.

1902. évi június hó 9-én d. e. 9 órakor az aradi ipar- és népbank zálogosztályában a következő számú és 1902. évi márczius hó végéig lejárt **ékszer-, arany- és ezüst-tárgyak** alapszabályunk 72. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett fognak elárvereztetni, u. m.:

4092, 4510, 4637, 4769, 4888, 5174, 5281, 5392, 5580, 5649, 5650, 6195, 6216, 6247, 6451, 6616, 6780, 6922, 6963, 7055, 7232, 7365, 7591, 7817, 7872, 7875, 7948, 8100, 8119, 8161, 8186, 8465, 8483, 8524, 8601, 8644, 8714, 9016, 9259, 9405, 9524, 9549, 9566, 9660, 9676, 9682, 9801, 10100, 10163, 10407, 10431, 10509, 10770, 10963, 10972, 11017, 11025, 11160, 11185, 11298, 11397, 11398, 11511, 11586, 11621, 11622, 11641, 11642, 11694, 11718, 11720, 11721, 11810, 11839, 11908, 11912, 12144, 12288, 12293, 12332, 12384, 12442, 12465, 12505, 11552, 12597, 12803, 13148, 13237, 13238, 13248, 13310, 13368, 13373, 13416, 13420, 13430, 13432, 13496, 13502, 13572, 13778, 13790, 13906, 14012, 14016, 14050, 14061, 14092, 14137, 14143, 14159, 14210, 14236, 14252, 14293, 14355, 14452, 14455, 14506, 14510, 14512, 14582, 14597, 14611, 14629, 14676, 14695, 14697, 14699, 14713, 14715, 14843, 14866, 14879, 14894, 14909, 14982, 15106, 15108, 15116, 15121, 15130, 15168, 15230, 15256, 15265, 15284, 15299, 15301, 15354, 15361, 15369, 15370, 15403, 15443, 15455, 15476, 15527, 15559, 15603, 15618, 15625, 15626, 15644, 15662, 15689, 15705, 15775, 16033 és 16067, mely árveréshez a venni szándékozók ezennel tisztelettel meghivatnak.

Arad, 1902. évi május hó 22-én.

964

Az igazgatóság.

Ügyes és megbízható

lapelárusítók

havi

20 kor. fizetéssel

és nagy mellékjövedelemmel

felvétetnek

a kiadóhivatalban.

Gurahonezi

portlandcemento

egyedüli magyar gyártmány, mely a magyar mérnök- és építész-egylet által megszabott normáliákat 60—70 százalékkal felülmúlja. rendkívül finom örlésben, kis és nagy mennyiségben, gyári áron kapható

Az Arad-csanádi Egyesült Vasutak szertáránál

Arad állomás mellett.

Megrendeléseket az Arad-csanádi Egyesült Vasutak központi irodája is elfogad és a cementet kívánatra házhoz szállítja. 274

Pöstyén, Lukács és Herkules-fürdő

helyett jó sikerrel használta több mint 1000 beteg rheuma, csúz, köszvény és idegzsába ellen

a villamfényfürdőket, 400

idegesség ellen hidegvíz-gyógyimódot

Dr. Hecht gyógyintézetében, Aradon, Zrinyi-utca 3. sz.

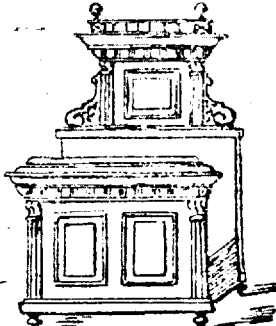
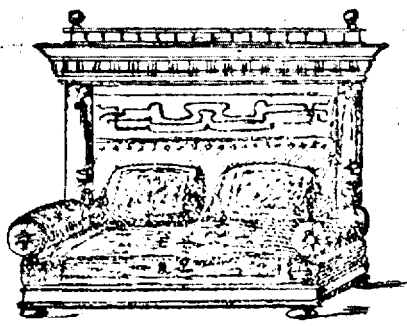
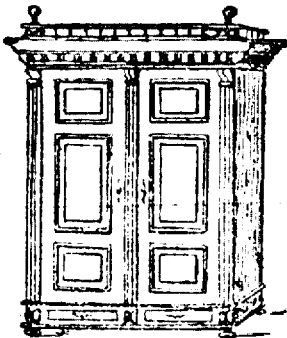
Bennlakó és bejáró betegeknek.

☎ Telefon 270.

Nagy butorraktár!

Bámulatos olcsó árak!

Állapított 1858.

Állapított 1858.

Kitűnő anyag. Izléses kivitel.

ROSMANITH ALBERT és FIA

Arad, Andrassy-tér 8-ik szám. (Az udvarban.)

Dusan felszerelt raktár mindennemű butorokban.

Szalon-, ebédlő- és hálószoba-berendezések

minden modern stílusban, a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig folyton készletben, izléses, szolid kivitelű kárpitozott butorok nagy választékban.

A nagy készletnek megfelelő üzlethelyiségünk az udvarban lévén, azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy készítményeinket bárkinél is olcsóbban adhatjuk. Ennél fogva ajánljuk a n. é. vevőközönségnek raktárunk megkeresését saját érdekében el nem mulasztani

Kiváló tisztelettel

Rosmanith Albert és Fia.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. Kívánatra képes árjegyzék.

„Aradi Estilap“

és

„Aradi Reggeli Lap“

az Aradhoz közel fekvő városokban

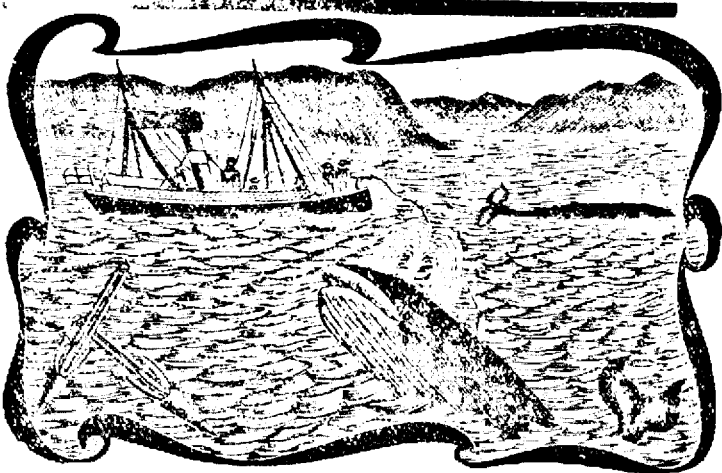
ügynököket

keres,

kik a nevezett lapokat — melyeknek ára 1—1 kr. és olcsóságuknál fogva a legnagyobb elterjedtségre tarthatnak számot — szokásos jutalék mellett terjesztenék és árusítanák.

Ájánlatokat elfogad az

Aradi nyomda részvénytársaság.

A Boczkó-téren, a Marek-féle telken

látható a

norvégiai kiállítás és az óriási czethal kiállítás.

A czethal a világ legnagyobb emiós állata. 21 m. hosszú, 360 cm. magas, 355 mm. súlyu. Kifogták 1900. aug. 1-en a Spitzbergák és a Medve-zigetek között. A fogásnál 75.000 kíg. súlyu volt, a legnagyobb czethal, melyet eddig fogtak.

Külön kiállításban látnak: 21 ragadozó és mélylító praeparált hal. szerszámok a fogáshoz, ugymint tengeri szigonyok. Magyarázatok mindig tartatnak.

Nyitva naponta reggel 9 órától este 9 óráig.

☞ Megnyilik szombaton, május 24-én és tart június 1-ig. ☜

Belépti díj 40 fillér. gyermekek és katonák örmesterig 20 fillér. Iskolák és egyletek kedvezményben részesülnek.

Kiváló tisztelettel Az igazgatóság.

Dohányzók
kérjenek

„NILL”

krokodil jellel ellátott legkitünőbb
egyiptomi szivarka hüvelyt
és legjobb minőségű
egyiptomi szivarka papírt.

A párisi 1902. évi
egészségügyi kiállításon
arany érmet nyert.
Mindenütt kapható.

**A legjobb
jég szekrények**
kaphatók

SZABÓ ALBERT-nél

üveg-, porcellán-, lámpa- és konyhaberendezési üzlet

Arad, Atzél Péter-utca 1. sz.

Telephon 436.

Vasgerenda, szekértengely, ráfvas,
aczelcsákányok, metsző-ollo, kertész-
fűrés, oltókések és egyéb árucik-
kek jó minőségben és olcsó árban
kaphatók

Pöhm és Gedeon

vaskereskedésében 1561

Arad, Eötvös-utca és Szabadság-tér sarkán.

Távbeszélő 369.

Gróf KÖNIGSEGG LAJOS

a magyar kir. Államvasutak gépgyára-
nak arad-csanádi kizárólagos képviselője

Aradon, Vörösmarty-utca 1. sz.

Kívánatra küld 1580

árjegyzéket ingyen és bérmentve.

Permetező

3 évi jótállással

(ingyen javítás)

Hönig Frigyes

harangöntőnél

Rákóczi-utca 28. sz.

Ugyanott

tüzi fecskendők,
borszivattyúk,
kutak és gummi tömlők

gyári áron.

Javítások elfogadtatnak.

Uj hal-áruda!

Van szerencsém a n. é. vevőimet úgy
a n. b. közönséget értesíteni, hogy Ara-
don, a halteren az „Arany potyka”-
helyiségekben

élő és nyers halak

bármely nagyságban és fajban a napi ár-
folyam szerint mindenkor nálam kapha-
tók. Postai megrendelések a legponto-
sabbban utánvét mellett eszközöltnék.

Becses pártfogásáért esd

tisztelettel

Widulovits Mária,

haláruda tulajdonos.

302

VAJDA BENŐ

fogorvos

Arad, Szabadság-tér Színház-épület.

Készít rágásra teljesen használható

MÚFOGAKAT,

foganként 2 frtért.

Fogak plombirozása feltűnően olcsón, jótállás
mellett. 768

Fájdalom nélküli foghuzás 1 forint.

TELEFON +3

Legnagyobb választék
arany, ezüst és ékszer-
tárgyakban.

Alkalmi vételek és eladások.

DEUTSCH IZIDOR

órás es ékszerész 42

ARAD, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palota.

Zálogcédulák,

arany és ezüsttárgyak készpénz
fizetés mellett a legmagasabb
árban megvétetnek, vagy be-
cseréltetnek.

Haszonbérbeadás.

Csanádmegyében,

Makó és Földeák között

5 km.-re a vasuti állomástól

500 kis hold (100 □-öl)

gazdasági épületekkel

bérbeadandó 7 évre.

Torontálmegyében,

Valkány állomástól 2 km.-re

600 katasztrális hold (1600 □-öl)

gazdasági épületekkel

12 évre kiadó,

esetleg utóbbi azonnal is át-
vehető, instructióval és termés-
sel, mivel tulajdonosa elhalt.

Értekezhetni: **Eckhardt Osz-
kártnál Makó, Csanád m.** 927

Telefon 187.

Első osztályu hasított

922

tölgy szőlőkarók

7 láb hosszban jutányosan kaphatók

HERSKOVITZ IG. és FIAI cégnél.

Arad, Boros Béni-tér 11. szám.

3405--1902.

Kisjenői járás főszolgabirája.

Pályázati hirdetmény.

Seprős, Kerülő és Apáti községekből, Seprős község szék-
helylyel alakított egészségügyi körben üresedésbe jött köror-
vosi állásnak választás útján leendő betöltésé határidőül folyó
évi június hó 11. napjának d. e. 10 óráját Seprős község-
házához kitűzöm.

Pályázni óhajtókat felhívom az 1876. évi XIV. t. cz. 143.
§-a értelmében felszerelt kérvényüket folyó évi június hó 3-ik
napjának d. u. 5 óráig hozzám nyújtsák. A körorvos javadal-
mazása: 1700 korona készpénzfizetés. beteglátogatásért ese-
tenként nappal 40 fillér, éjjel 80 fillér. Seprősön, mint a kör-
szék helyén halottkémlést teljesíteni tartozván, azért eseten-
ként 40 fillér díjazást nyer.

Kisjenő, 1902. május hó 22-én.

Csukay Gyula,

főszolgabíró.

971

Denaturált szesz

házi és ipari célokra magas foktartalommal

literes és félliteres üvegekben Boros Béni-tér 24. sz. a. üzletben elárusítok.

Ugyanily minőségű denaturált szesz több helybeli fűszer- és vegyeskereskedésben kapható. Minden üveg és
dugó **cézeggemmel van ellátva!**

Goldschmidt Mihály.

979